ORAS
Kiek sniego, šalčiau, naktį 18°.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:44.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. šeštadienis, Sausio-January 15 d., 1955 m. | Price 5c | 12

Midwest Inter. Gr. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

IKE NEPATENKINTAS HAMMARSKJOLD MISIJA

J. FIGUERES SIEKIĄS SUGRIAUTI DIKTATŪRAS VIDURINĖJ AMERIKOJ

Dėlto toks didelis diktatorių įniršimas prieš Kostarikos respublikos demokratišką prezidentą

NEW YORKAS. — N. Y. Times ir kiti didieji Amerikos laikraščiai laiko Kostarikos vyriausybę vieną iš demokratiškiausių (po Uragvajaus) visoj Pietų Amerikoj.

Demokratų senatorius Paul Douglas iš Illinois taipgi tai priminė, paragindamas remti Kostarikos liberalinį prezidentą Jose Figueres prieš Nikaraguos prezidentą generolą Samozą ir kitus kaimyninius diktatorius.

Prieš militaristų klikas

Jose Figueres yra inžinierius, studijavęs Jungtinėse Valstybėse (Mass. Techn. Inst.). Prieš pereinant į politiką, jis buvo kavos ir virvių pramonininkas Kostarikos džiunglėse.

Studijuodamas Amerikoj, jis susiformavo į liberalą, su palinkimu į "krikščionišką socializmą". Matydamas Vidurio Amerikoj tik militarines diktatūras, neišskiriant savo paties respublikos, jis stojo į politinę kovą ir 1948 m. buvo išrinktas į prezidentus. Demokratijos priešai, kaip namie, taip ir kaimynuose, pamatė, kad Kostarikoj į valdžią atsisėdo žmogus, kuris planuoja sugriauti kariškių klikas valdžioj ir kaimynuose.

Aršus antikomunistas

Jose Figueres negali pamiršti Nikaraguos diktatoriaus gen. Anastasio Somozos teiktos paramos buvusiam "idejos draugui" Kostarikos prezidentui Rafael Calderon-Guardia, kuris, norint atsilaikyti prieš demokratines grupes, pasidalino šalies diktatūrą su komunistų vadu Manuel Mora.

Nepakenčia Somoza ne Figueres, ypač už tai, kad šis uždarė sieną slapta gabenti galvijus iš Nikaraguos į Kostariką. Nuo to sumažėjo pelnai Nikaraguos galvijų "augintojų", tarp kurių vienas iš didžiausių yra pats Somoza.

Politinis emigrantas

Jose Figueres, išplėtęs džiunglėse dvi pavyzdingas kavos farmas, įsteigęs kavos maišų ir virvių įmones ir sukūręs geresnes, negu kitų plantatorių darbininkų sąlygas, pasidarė ūkininkų ir šiaip vidurinio luomo vadų.

1942 m. jis pradėjo kovą prieš prez. Guardia koalicinę valdžią su komunistais. Bet netrukus buvo ištremtas į Meksiką. Kai Guardia įkėlė į prezidentus Teodoro Picado, jam buvo leista grįžti į tėviškę.

Dabartinio perversmo prieš Figueres planuotojas, spėjama, yra Teodoro Picado, buvęs Kostarikos prezidentas 1944—1948 m. ir dabar Nikaraguos prezidento Somozos sekretorius. Jo sūnus Teodoro Picado, baigęs karo mokslus JAV akademijoj West Pointe, yra vyriausias įsibrovėlių vadas Kostarikoj.

Argentinoj suėmę kunigą

BUENOS AIRES. — Policija suėmė katalikų kleboną Carlos Santapose, kadangi jis iš sakyklos kritikavęs naująjį vyriausybės civilinių vadybų įstatymą. Valdžia be to uždarė vienintelį katalikų dienraštį su 40,000 prenumeratorių ir patraukė į teismą vedėjus už "neleistinų verslo priemonių naudojimą".

IŠ VISO PASAULIO

Pavogė atomines paslaptis

LONDONAS. — Vienam anglų atominės energijos mokslininkui pavogė portfelį, kur buvo svarbių paslapčių apie atominės energijos panaudojimą elektrai gaminti. Vyriausybė tvirtina, kad karinių paslapčių tarp tų dokumentų nebuvo.

Mendes-France pas Adenauerį

BADEN-BADEN. — Penktadienį prancūzų ir vokiečių premierai Mendes-France ir Konrad Adenauer turėjo pirmą, 3 val. užtrukusias derybas dėl Saaro krašto ir dėl glaudesnio bendradarbiavimo. Derybos vykstančios draugiškoj nuotaikoj.

Naujas sovietų protestas

MASKVA. — Sovietų vyriausybė įteikė protesto notas 7 Vakarų Europos vyriausybėms, kurios nutarė sudaryti Vakarų Europos Unija (WEU) kartu su ginkluota Vokietija. Sovietų aiškinimu, ši sutartis nesuderinama su Genevos 1925 metų konvencija, kuri draudžia dujų karą. Gi WEU ruošiasi karui ir su dujomis, skundžiasi Kremlius.

Mažasis kinų karas

TAIPEH, Formoza. — Tachen salų, nacionalistų valdomų, erdvėj ketvirtą dieną vyksta jūrų ir oro mūšiai tarp komunistų ir nacionalistų su nežymiomis pajėgomis. Chiango jūrų šauliai buvo išsikėlę ir į vieną komunistų salą, Pishan, kur jie paėmę į nelaisvę 114 komunistų kareivių.

Darbas pagal nosį

NEW YORKAS. — John Horace Wear, advokatas ir inžinierius, įsteigė Morrows korporaciją. Korporacija, pasinaudojant vadinama Mertono sistema ir elektronų aparatais, nustatysianti darbininkų ir tarnautojų sugebėjimus, pažiūrėjus į veidą, svarbiausia į nosį, ir tuo pasitarnausianti darbdaviams, parenkant tinkamą personalą automativyniams — robotiniams darbams.

Dr. Holmes Merton, miręs 1947 m., skelbė teoriją, kad gamta leidžianti kiekvieno tvarinio savybes pažinti iš jo paviršiaus, o žmogaus — iš jo veido — fizionomijos.

Nosis daug pasakanti

Dr. Mertono "pasekėjas", minėtas advokatas John Waer aiškino korespondentams, kad žmogaus nosis labai daug pasakanti apie jo savininką: nosies "kupra" — savisaugos gabumą; riebumas ant nosies viršaus — pastabumą; nosies vidury — sugebėjimą tvarkyti, valdyti; apačioj — mokėjimą tyrinėti, ieškoti; iškilusios šnervės — greitą spontanišką susigaudymą, fantaziją; lūpų iškilimai ties noskylėmis — entuziasmą ir t.t.

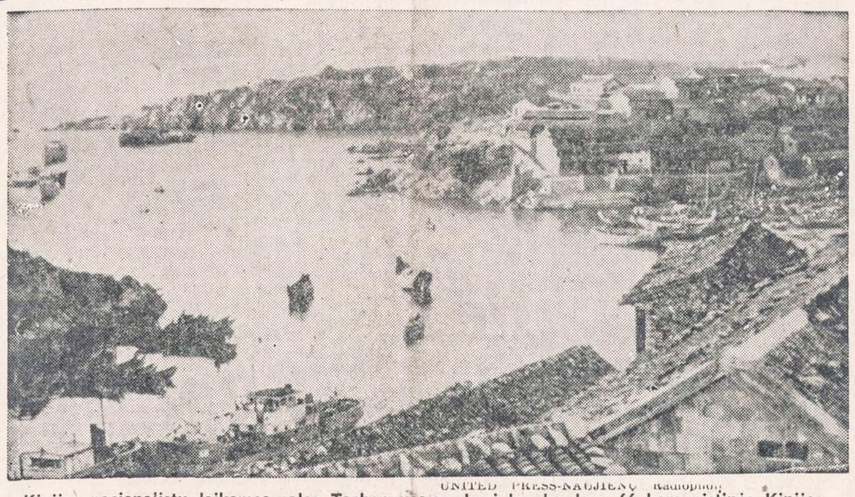

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiofoto
Kinijos nacionalistų laikomos salos Tachen uostas, kurį bombardavo 66 komunistinės Kinijos bombonešiai.

KARO LĖKTUVAI, PUOLĘ KOSTARIKĄ, ATSKRIDO IŠ UŽSIENIO AERODROMŲ

Pan-Amerikos komisija įsitikino kaimynų šalių dalyvavimu revoliucijoj prieš Figueres valdžią

SAN JOSE, Kostarika. — Pan-Amerikos respublikų penkių narių komisija, atvykusi tirti įsibrovusias į Kostariką ginkluotas pajėgas, patvirtino prezidento Jose Figueres kaltinimus, kad įsibrovę maištininkai yra remiama užsienio valstybių.

Kostarikos vyriausybė savo skunde išvardino ir tas užsienio valstybes, būtent Nikaraguos, ir gal būt, Venezuelą. Minėta komisija, neminėdama valstybių, savo pirmajame pranešime sako, kad lėktuvai, kurie puolė Kostarikos miestus, įskrido iš užsienio bazių. Iš užsienio buvo pristatyta ir revoliucinionieriams ginklu, sakoma Pan-Amerikos komisijos pranešime. Bet tos užsienio valstybės tuo tarpu neišvardintos.

Lėktuvas viršum Liberijos

Kostarikos kariuomenei ir policijai apsidirbus su revoliucionieriais Villa Quesados srity, telkiasi naujas pavojus Liberijos—La Cruz srityse Pacifiko pakraščiuose ir arčiau Nikaraguos. Viršum Liberijos miesto, turinčio 3,000 gyventojų, penktadienį pasirodė iš užsienio atskridęs lėktuvas, numetė dvi bombas ir apšaudė gatves iš kulkosvaidžių.

Tėvas didžiuojasi sūnum

Managuoj, Nikaraguos sostinėj buvęs Kostarikos prezidentas ir dabartinio prezidento priešininkas, Picado su pasididžiavimu patvirtino, kad jo sūnus Teodoro, baigęs karo mokslus Amerikoj, yra tikrasis sukilėlių vadas. Jis esąs įsitikinęs, kad Figueres bus nuverstas. Bet naujo "prezidento" sukilimo vadai dar nepaskyrę.

Jis pats, Picado, tik "iš tolo stebįs" įvykius Kostarikoj. O visi tie, kurie ten kovoją, esą tikri kostarikiečiai.

Prez. Figueres sako, kad reikalui esant jis sutelks 10,000 savanorių kariuomenės. Bet kadangi įvykiai esą tarptautinio pobūdžio, jis prašo visų OAS organizacijos 20 narių pagalbos prieš įsibrovėlius.

Dorovė be religijos

LONDONAS. — Anglų visų tikėjimų dvasiškiai pakėlė didelį triukšmą, kam vyriausybės valdomas radijas (BBC) leido ir dar toliau leis Aberdyno universiteto psichologijos profesorei Margaret Knight kalbėti apie "dorovę be religijos". BBC vadovybė pripažino dvasiškiams teisę ją kritikuoti, bet taipgi reikalauja, kad jai pripažintų teisę laisvai reikšti savo mintis.

Vėliausios Žinios

— Papildomomis žiniomis, Panamos armijos vadai tikrai laiko suėmę prezidentą Ramon Quesada jo rūmuose.

— Senatas 84 balsais priėmė Daniel (dem., Tex.) rezoliuciją, kuria pasižadama tęsti ir toliau įtariamų komunistų tyrinėjimus, o taip pat nebaigtus ankstyvesnio komiteto darbus, kaip Peress pakėlimą į majorus ir kita.

— Gabenant lėktuvais kariuomenę į Aliaską žiemos manievrams, įvairiose vietose pakeliui sugedo 3 lėktuvai, gabeną po 30-40 vyrų. Iš jų du žuvo, leisdamiesi parašiutais.

— Pastangos surasti pagarsėjusį Amerikos lakūną Virdine, iššokusį iš bandomo bombonešio 30,000 pėdų aukšty, nedavė vaisių. Manoma, kad Verdine žuvo Kalifornijos kalnuose.

— Sen. McCarthy iš naujo susiginčijo su armija dėl kariuomenėj tarnaujančio gydytojo Morton Bielski. Senatorius reikalauja jį kaip komunistą tuoj atleisti iš kariuomenės, bet armija pranešė, kad jos saugumo karininkai nepatvirtino McCarthy kaltinimų, kad Bielski buvo aktyvus komunistas.

— Jugoslavijos vyr. prokuroras įteikė teismui kaltinimą prieš buvusį viceprezidentą Džilas ir parlamento narį, buv. "Borbos" redaktorių Dedižer. Juos kaltina priešvalstybine propaganda.

— Baden-Badene Prancūzijos premieras Mendes-France ir kanc leris Adenaueris pareiškė, kad jie išsiaiškinę ir likvidavę visus nuomonių skirtumus. Paskutinį kartą Prancūzijos premieras lankėsi Vokietijoj 1938 m. Tai buvo Daladier, kuris kartu su Chamberlainu nusileido Hitlerio reikalavimui užimti Čekoslovakiją.

— Sovietai užklausė, ar į Vakarus nėra pabėgęs jų pareigūnas iš Austrijos pulk. Rapalov. Austrų tvirtinimu, jis Naujų metų vakarą nušokęs nuo tilto į Dunojų. Bet kadangi dingo ir jo draugė Ingeborg Winter, austrė, sovietai mano, kad jie pabėgo į vakarus. Taip pat pabėgęs Bulgarijos pasiuntinybės finansinių reikalų tvarkytojas.

Anglai susirūpino negrų antplūdžiu

Vyriausybė ieškos būdų užkirst kelią ateiviam iš V. Indijos

LONDONAS. — Geresnis ūkinis ir socialinis gyvenimas Anglijoj vilioja Vakarų Indijos gyventojus. Kadangi jie yra anglų piliečiai, jiems nereikalinga atskirų leidimų.

Anglų vyriausybė turėjo tuo reikalu posėdį, kur kolonijų ir vidaus reikalų ministeriai išdėstė didėjantį butų ir darbo trūkumą dėl Vakarų Indijos negrų antplūdžio. Su apgailestavimu buvo pripažinta, kad šios butų ir darbo bėdos kelia angluose ir rasinę neapykantą, kuri šiaip jiems būdavo gana tolima. Dabar kas mėnesį į Angliją įvažiuoja apie 1,000 tenkimių iš Jamaikos ir kitų Vakarų Indijos (Vidurinėj Amerikoj) salų.

Paliaubos italų komunistų tarpe

Togliatti laimėjo, bent tuo tarpu, prieš sen. Sacchia

ROMA. — Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti numalšino maištininkus savo partijoj ir sudarė su jais taika.

Bet taika neatrodo, kad būtų pastovi, ir dėl to komentatoriai ją vadina tik paliaubomis. Partijos suvažiavime paaiškėjo, kad riaušininkai prieš Togliatti vadovybę nesudaro daugiau, kaip trečdalio. Reikalui esant, juos būtų galėję išvaryti iš partijos. Dėlto sen. Sacchia buvo priverstas nusileisti.

Sacchia, Longo ir kiti nepatenkintieji, kritikuoja Togliatti veiklos metodus, kurie iš paviršiaus atrodo, lyg nebūtų paremti griežtais tarptautinio komunizmo siekiais. Bet ši taktika yra padiktuota paties Kremliaus, o italų komunistai be Kremliaus paramos greitai sužlugtų.

Nepatenkintieji vis dar priekaištauja Togliatti vadovybei dėl jos nuolaidumo "fašistams. kapitalistams ir visokiems buržujams". Yra faktas, kad nemaža buvusių fašistų sulindo į komunistų partiją, iš jų 14 ir į vadovaujamas vietas. Pav., Pietro Ingraso buvo Mussolinio laikais didelis fašistų veikėjas, o dabar yra vyriausio komunistų laikraščio "Unita" redaktorius.

— Armijos pasekretorius John Slezak iš Chicagos pasitraukė iš pareigų ir grįžta atgal į prekybą bei pramonę.

— Israelio prekybos delegacija išvyko į komunistinę Kiniją tyrinėti prekybos galimybes.

JT SEKRETORIUS NEIŠSIDERĖJO GREITO AMERIKIEČIŲ PALEIDIMO

Atrodo, kad "tam tikromis sąlygomis" Kinija sutiktų išduoti kalinamus JAV karo lakūnus

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris prisipažino, kad pirmosios žinios apie JT sekretoriaus derybų vaisius sukėlė jam nepasitenkinimą, nes Hammarskjoldui nepasisekė išsiderėti, kad kalinami amerikiečiai būtų tuoj pat paleisti.

Kartu prezidentas paragino amerikiečius būti kantriems ir nereikalauti tokių priemonių prieš komunistinę Kiniją, nuo kurių galėtų kalinamų lakūnų likimas dar pablogėti.

H. C. Lodge optimistiškesnis

JAV atstovas Jungtinėse Tautose Henry Cabot Lodge, pirmasis išsikalbėjęs su JT gen. sekretorium, vėliau pareiškė savo nusistatymą. Jis matąs, kad JT gen. sekretorius padaręs Peipinge pažangą ir kad Amerikos lakūnai bus vėliau paleisti.

Sugretinus Eisenhowerio ir Lodges pareiškimus, matyti, kad: 1) komunistai nemano paleisti lakūnų, remiantis vien tik JT nutarimu, perduotų jų sekretoriaus Hammarskjold; 2) kad komunistai tam tikromis sąlygomis paleistų amerikiečius ir kad Amerika yra linkusi tas sąlygas patenkinti.

Dulles-Lodges posėdis

Penktadienį lygiu laiku iš Washingtono ir New Yorko išskrido lėktuvais sekretorius Dulles ir amb. Lodge į Omaha, Nebraska. Ten vyksta svarbi strateginės aviacijos komandos konferencija. Pirmasis atsitikimas, kad iš valstybės departamento būtų išvykęs ir sekretorius, ir pasekretorius (Hoover).

Ten, Omahoj, sekretorius Dulles turėjo progos išsikalbėti su ambasadorium Lodge ir išgirsti smulkų pranešimą apie Hammarskjoldo derybų eigą su Chou En-lai.

Padarytas pirmas žingsnis

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hammarskjold penktadienį pirmą kartą atviriau prabilo apie savo sunkiąją misiją pas užkietėjusius kinų komunistų vadus. Jis pareiškė, kad jis laiko dideliu darbu užmegztus ryšius, kad jis galėjo pateikti Peipingo vyriausybės galvai JT susirinkimo nutarimą ir išgirsti iš jo atsakymą.

Laukiama, kad JAV užmegs tiesiogines derybas su komunistine Kinija. Šios vyriausybės neturi diplomatinių ryšių, bet, nežiūrint to, jau kartą jos derėjosi — Šveicarijoj, tarpininkaujant anglams, dėl kalinamų amerikiečių — pirklių ir misionierių paleidimo.

Imigracijos planas vargu įgyvendinamas

Pasunkėjo įkeliavimo nuostatai

WASHINGTONAS, D. C. — Scott McLeod, valstybės departamento saugumo viršininkas, yra kartu ir naujosios imigracijos programos vykdytojas.

Palankesni imigrantams Kongreso atstovai kartkartėmis puolė McLeod už 1953 m. Kongreso priimto įstatymo "sabitavimą". Pagal tą įstatymą buvo nutarta įsileisti dar 214,000 tremtinių, pabėgėlių ir šiaip išeivių, iš didžiausios dalies iš Europos.

McLeod per pasikalbėjimą su spaudos korespondentais atvirai pripažino, kad pagal veikiančius nuostatus bus sunku pravesti naująją imigracijos programą, surasti ligi 1956 m. pabaigos 214,000 imigrantų, kurie atitiktų naujuosius JAV, įkeliavimo ir nuolatinio apsigyvenimo reikalavimus.

Trūksta tinkamų kandidatų

Kiekvieno imigranto tyrinėjimams reikalinga 126 darbo dienos. Iš jų 42 dienas reikia skirti saugumo tyrinėjimams. Be valstybės departamento saugumo skyriaus, kiekvieno imigranto įkeliavimo prašymą aiškina dar kiti penki departamentai: viešosios sveikatos įstaiga, imigracijos — natūralizacijos įstaiga, iždo departamentas, armijos kontršpionažo skyrius ir darbo departamentas. Pastarasis turi patikrinti, ar imigrantas tikrai turės įkeliavęs tą darbą, kurį garantuoja globėjas.

Siūlo keisti įstatymą

McLeod aiškino, kad ne jis kaltas, kaip kad jam prikiša Kongreso atstovas Cellar (dem., N. Y.), bet pats įstatymas, kuris nesą toks geras, kaip kad minėtas Kongreso atstovas giria.

Ligi šiol įteikta 62,853 emigrantų prašymai. Prieita tik prie 41,997 svarstymo. Išduota 17,050 vizų, įkeliauta iki pereitų metų pabaigos 13,056. Iš spręstų prašymų 3,806 atmesti, kaip neatitinką įstatymo reikalavimų.

Sovietai siūlo atomų paslaptis

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministerijos spaudos referentas Ilyičev nupasakojo korespondentams tokius savo vyriausybės sumanymus: pasidalyti savo turimomis mokslinėmis žiniomis ir patyrimais apie atominę energiją su kitomis tautomis, norint joms padėti pasinaudoti šia energija pramonės ir kitokiems taikiems uždaviniams.

Sovietai jau paskyrė vieną iš savo mokslininkų, Dr. V. Skobeltsyn, į pasaulinę atominę konferenciją 1955 m., kurią organizuoja Jungtinės Tautos pagal prezidento Eisenhowerio atominės energijos "taikos planą".

Panamos prezidentas Quesada nelaisvėje

Rūmus apsupo kariuomenė

PANAMOS MIESTAS. — Iš prezidento rūmų prezidentas Ramon Quesada galėjo pasiųsti trumpą pranešimą telefonu, kad atrodą, "jog jis esąs nelaisvėj".

Pro langus jis matąs ginkluotus kareivius, kurie nieko neįleidžią ir nieko neišleidžią.

Ramon Quesada, buvęs viceprezidentas, buvo prisaikdintas į prezidentus po prezidento Remon nužudymo užpereitą savaitę.

Piliečių Klubo reikalai

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo svarbus metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 16 d., 1 val. popiet, Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai,-ės ir norintieji įstoti kluban kviečiami gausiai dalyvauti.

Bus įdomu visiems išgirsti atskirų valdybos narių metinius pranešimus, taipgi ir komisijos, kuri buvo paskirta patikrinti klubo knygoms. Manau, pranešimai bus priimti ir pasirodys, kad klubas per praeitus, 1954, metus padarė didelę pažangą savo veikloje.

Suspenduotas M. Petrauskas

Klubo gerovei laiduoti visuomet reikalingas valdybos bei narių glaudus bendradarbiavimas. Deja, kai kada būna ir kitaip. Štai praeitam klubo susirinkime, gruodžio 19 d., klubo pirmininkas Valteris Butkus su viso susirinkimo pritarimu, suspendavo šešiems mėnesiams balsą Momertui Petrauskui už priekabių ieškojimą ir įžeidimą finansų raštininkės B. Žemgulienės. Tai gera pamoka priekabių ieškotojams. Maža to, kad Momertui Petrauskui suspenduotas balsas, jam dar atimta ir teisė susirgus gauti pašalpa ar mirus pomirtinę per tuos šešis mėnesius. Pasigirdo susirinkime ir tokių balsų, kad M. Petrauską reikią visiškai pašalinti iš klubo, tai būsią daug geriau. Po to M. Petrauskas pagrasino klubo pirmininkui valdžios teismu. Kas iš to išsivystys, pagyvensime — pamatysime.

Valdyba ir komisijos

Be to, minėtam susirinkime renkant valdybą šiems metams, niekas nepasikeitė — visi buvusieji paliko savo vietose ir sutiko darbuotis klubo gerovei. Išrinkta metinė biznio komisija, kurioj šešis mėnesius darbuosis B. Žemgulienė, A. Burbienė ir M. Petkuvienė, o kitus šešis — A. Masiulis, p. J. Petraitis ir Ragauskas.

Į klubą prisirašė du nauji nariai: Aleksas Lauraitis ir Hollywood salės bei užeigos savininkų p.p. Rudauskų sūnus Raimundas Rudauskas. Tai visuomet mandagus vaikinukas — tiek pasikalbėjime, tiek patarnavime.

Iš Chicagos Lietuvių tarybos konferencijos pranešimą padarė ilgametis klubo raštininkas p. J. Petraitis. Jo pranešimas gerai susirinkimą nuteikė.

Paskirta $10 "Naujienoms" Kalėdų švenčių sveikinimo skelbimo proga. Ligonių lankytojais paskirta F. Žičkus ir F. Bistras. Paskirti grabnešiai, priimti valdybos pranešimai, raštininko protokolas, pranešimas apie klubo sergančius narius ir visi kiti reikalai sutvarkyti.

Reporteris

Jo šeima—4 šunys

Į Chicagą atvyko 67 metų senis Getchell, kurio visa šeima yra keturi jo šunys, su kuriais jis niekur nesiskiria. Jis sakosi šunis savo neatskiriamais draugais pasirinkęs jau nuo mažumės, nes jie jį geriau supratę negu žmonės. Jis net ir nevedęs dėl to, nes jis manęs, kad nerasi moteriškės, kuri tau nesipriešintų. Tuo tarpu gyvenimas su šunimis — jau kas kita.

Jis sako, kad šuo suprantąs apie 2,000 jo žodžių. Šis ilga barzda ir ilgais plaukais apžėlęs senis visada vežiojasi automobily savo šunis, su kuriais kartu ir miega automobily. Ir Chicagoje, sustojęs Sherman viešbuty, miegojo naktį su savo "šeimos nariais" garaže. Jis šitaip važinėja per mokyklas, skaitydamas "šuniškas" paskaitas, pasirodydamas televizijoje. Nustojo skutęsis, kai kirpėjai pakėlė barzdos skutimo kainą iki $1.50.

Lituanistinės studijos

Vienas iš svarbiausių Lituanistikos Instituto uždavinių yra lituanistinių tyrinėjimų, studijų leidimas. Kiek leis mokslinis leidinio pobūdis, studijas bus stengiamasi paruošti populeresnes bei prieinamas galimai didesniam skaitytojų skaičiui.

Lituanistikos Institutas jau yra numatęs pirmaisiais savo leidiniais leisti Dr. A. Šapokos, buv. Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetų docento, "Vilniaus miesto istoriją" ir prof. Vaclovo Biržiškos lietuvių literatūros bei kultūros istorijos studijas. Tuo tarpu šiems veikalams išspausdinti institutas dar neturi pakankamai lėšų.

Lietuviai reformatai

Praėjusių metų gale lietuviai ev. reformatai šiaurinėje Chicagos miesto dalyje, 1942 North Spaulding Ave., nusipirko bažnyčią, kur koncentruos visą savo bažnytinį ir kultūrinį veikimą.

Šioje bažnyčioje š. m. sausio 16 d. 11 val. prieš pietus įvyks oficialus bažnyčios atidarymas. Pagrindinį pamokslą pasakys bažnyčių direktorius Wm. J. DuBurdieu, Ph. D. Pamaldose dalyvaus aukšti presbiterionų bažnyčios dvasiškiai ir bažnytinių organizacijų vadovai. Taip pat dalyvaus Lietuvos, Latvijos ir Estijos protestantų kunigai. Laukiama, kad atsilankys ir gausus būrys ir iš lietuvių tarpo, nes su šiuo bažnyčios įsigijimu lietuviai reformatai tikisi sustiprinti lietuvybės išlaikymą šiame krašte. Vietinė presbiterionų dvasiškija tokiam lietuvių reformatų žygiui šiltai pritaria. Jie reformatų yra plačiai supažindinti su Lietuvos tragedija ir su bažnytinio gyvenimo būkle už geležinės uždangos.

Šių pamaldų metu bus pagerbtas sausio 9 d. staiga miręs nuo širdies smūgio ilgametis šios bažnyčios veikėjas, parapijos valdybos sekretorius, kuratorius Mykolas Kregždė. Bažnyčioje bus renkamos aukos likusiai velionio našlei paremti. Netikėta ir staigi mirtis paliko ją be jokio tolimesnio pragyvenimo šaltinio.

P. B.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

Tik "Naujienos" rašo tiesą neša laimę.

Juozas Briedis

Gabus bolševikų nukankintų tėvų sūnus

Juozas Briedis sėkmingai tarnauja Automatic Transportation Co. inžinierium elektros skyriuje Chicagoje.

Tos kompanijos laikraštis "Nes-O-Matic" įsidėjo platesnį su juo pasikalbėjimą ir jo aprašymą. J. Briedis, dabar 28 m. amžiaus, kilęs nuo Šilalės. Bolševikai nužudė jo tėvus ir vienintelę nebylę sesutę. Jis pats išvengęs mirties, kad buvęs pasitraukęs iš namų ir dalyvavęs antibolševikinėj pogrindžio veikloj. Vėliau jį vokiečių geštapas suėmęs ir išvežęs į prievartos darbus Vokietijon. Paskui buvęs anglų išlaisvintas, lankęs Flensburge jūrų prekybos inžinierių mokyklą, o po to gavęs dvejiems metams stipendiją studijuoti Pabaltijo Universitete Hamburge.

Kai prasidėjo studentų emigracija, jis kurį laiką buvo likęs Vokietijoje. Vienas profesorius (M. Biržiška? Red.) parašęs laišką Amerikos laikraščiams, kuriame suminėjęs eilę studentų pavardžių, jų tarpe ir jo, reikalingų efidevitų. Į tą profesoriaus laišką atsiliepęs čikagietis Pranas Gudas, kuris jį 1950 m. atitraukęs į Ameriką; jam jis esąs labai dėkingas. Paskui susituokęs su B. Zarembiene.

Kaip gabiam technikos srities studentui net Massachusetts Institute of Technology buvo pasiūlęs stipendiją, bet jis anais vargo metais negalėjęs pasinaudoti. Dabar jis siekia vis didesnės pažangos technikos, elektronikos srityje. Laikraštis pažymi, jog jis turįs nemaža patobulintų priemonių televizijos, radijo aparatūros reikalams.

K.

Sophie Barcus koncertas

Sophie Barcus radijo programos rengiamame koncerte, kuris įvyks sausio 30 d. 4 val. Sokol salėje dalyvaus geriausios meninės pajėgos ir savo turiniu koncertas bus pats įdomiausias šio sezono kultūrinis parengimas. Įvairios organizacijos, įvertindamos šio koncerto svarbumą, jau dabar, iš anksto, užsisako biletus. Tolimesnių kolonijų lietuviai į šį koncertą organizuoja ekskursijas.

Koncerto programoje dalyvaus Metropolitan Operos solistas Algirdas Brazis, solistė Prudencija Bičkienė, pianistė Genovaitė Aleksiūnaitė, vienas geriausių lietuvių smuikininkų—Matukas, "Ateities" šokėjų grupė, kanklininkų grupė, akordeonistas Juozukas Šniukšta, feljetoną iš Lietuvos kaimo gyvenimo skaitys Vyt. Kasniūnas. Programai vadovaus aktorius Petrauskas. Šokiams gros du orkestrai: Broniaus Jonušo ir Žemaičių kapela.

S. T.

Garsinkitės "N-nose"

Juozą Osinskį atsiminus

Juozas Osinskis mirė 1954 m. sausio 18 d., palikęs mylimą žmoną ir sūnų, tai jau metai sukanka nuo jo mirties.

Juozas Osinskis, nors Lietuvoje turėjo turtingą tėviškę, buvo dvarininko sūnus, vis dėlto atvyko į šią demokratinę šalį ir čia mokėjo su visais maloniai santykiauti. Iš pradžių atvažiavo į New Yorką, paskui persikėlė į Gary, Ind., o iš čia į Chicagą, kur visą laiką ir gyveno. Čia susituokė su iš Lietuvos atvykusia Juozapina Skinderyte. Vertėsi namų pirkimu, turėjo gražias rezidencijas Marquette Parke.

Užaugino sūnų, kuris dabar yra dentistas, prie 51 ir Damen Ave., ir augina savo šeimą.

Pirmam Pasauliniam karui pasibaigus, Juozas neteko tėvo. Motina prašė, kad grįžtų į Lietuvą dvaro valdyti, bet jis nesutiko, ir jį pavedė sesers vaikams, kadangi vyresnysis brolis, buvęs pulkininkas caro laikais, bolševikų buvo nužudytas, o jaunesnysis Vincas taip pat bolševikų buvo ištremtas į Sibirą kaip "buržujus". Juozas labai gailėjosi savo brolių.

Buvo gero būdo, tvirtas, bet pagaliau buvo nepermaldaujamos giltinės pakirstas. Jo draugai jo neužmirš.

Draugas

FOR
UNUSUAL PIZZA
call this number
VIrginia 7-8993

- Onion — Sausage
- Anchouvie—Cheese combination
- Sausage and beef sandwiches
- Spaghetti and Ravioli

COMPLETE ITALIAN DISHES
Phone: VI 7-8993

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs.
O NAUJIENŲ tiesos žodis

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą "Classified" skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100**, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro**, jei norite kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto.**

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos Apyg. kavutė - susirinkimas įvyks šį sekmadienį, sausio 16 d., 3 val. po pietų, Marquette Parko lietuvių parapijos salėje. Kviečiami visi mokytojai, mokytojos. **—Valdyba.**

Sausio 15 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Auditorijos šiaurinėje apatinėje salėje įvyks Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos susirinkimas. Kviečiame visus narius ir pritariančius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. **—Valdyba.**

Sausio mėn. 15 d., 7 val. vakare p. J. Budriko svetainėje, 1442 So. 49th Court, Cicero, įvyksta Šakių apskr. klubo metinis susirinkimas. Visi nariai kviečiami šiame susirinkime būtinai dalyvauti, nes teks išspręsti visus ligšiol susidariusius svarbiuosius klubo reikalus. Po susirinkimo bus kuklios vaišės. **—Klubo koresp.**

East Chicago, Ind., sausio 16 d., sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių parapijos salėje, 3905 Fir St., šaukiamas metinis visuotinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės susirinkimas. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.
VIENYBĖJE GALYBĖ!
Liet. B-nės Valdyba.

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubas laikys savo metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 16 d., 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street. **—P. J. Petraitis, rašt.**

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

Metinė Mirties Sukaktis

a. ✚ a.

JUOZAPAS OSINSKIS

gyvenęs 8620 So. Euclid Ave.

Mirė 1954 metų sausio mėn. 18 dieną, sulaukęs pusės amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Trakų apskrityje, Grinapolio dvare.
Palaidotas sausio mėn. 23 dieną šv. Kazimiero kapinėse.
Paliko nuliūdę: žmona Josephina (Skinderiutė), sūnus Dr. Walter Osinskis, marti Vicki, 2 anūkai: Dianne ir Walter Jr.; sesuo Sophia Mikolyczyk, švogeris Pranciškus ir jų šeima. Lietuvoje liko 2 broliai: Antanas, Vincentas ir sesuo Stefanija ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.
Mūsų brangiajam Juozapui Osinskiui atminti bus laikomos Šventos Mišios Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčioje, esančioje Marquette Parke 1955 metų sausio mėn. 18 dieną, 8 valandą ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 8620 So. Euclid Ave.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.

Tebūna Tau lengva ši žemelė.
Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnus, Marti, Anūkai, Sesuo, Švogeris, ir kiti Giminės, Draugai ir Pažįstami.

SIMONAS SHLEPOWICZ

11250 So. Talman Avenue

Mirė 1955 metų sausio mėn. 14 d., 9:45 val. ryte, sulaukęs 82 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Kvedarnių parapijos, Pavitos kaime. Amerikoje išgyveno 65 metus.

Paliko nuliūdę: 3 dukterys: Virginia Trust-Shimkus, Dr. Felicia Koch, žentas Dr. Joseph Koch ir Christine; 12 anūkų ir 1 proanūkė; sesuo Kazimiera Giraitis, švogeris Jonas ir jų šeima; dvi pusseserės: Gedvilienė ir Dapkienė ir jų šeimos; pusbrolis Strokas ir jo šeima; brolių vaikai: Frank Shlepowicz, Mėželių šeima, Tucker šeima ir Leo Navickas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Teisybės Mylėtojų Draugijai, Chicagos Lietuvių Draugijai, Polish National Alliance Draugijai. Buvo amžinas narys Švento Kazimiero Rėmėjų.

Kūnas pašarvotas namuose, 11250 So. Talman Ave., Chicago.
Trečiadienį, sausio 19 dieną, 8:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš namų į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Simono Shlepowicz giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Dukterys, Žentai, Anūkai, Proanūkė, Sesuo, Švogeris, Pusseserės, Pusbrolis, Brolių Vaikai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: REpublic 7-8600.

A. A.

JADVYGA DIDŽIENĖ

Mirė 1955 metų sausio 10 dieną ir palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Velionė Jadvyga Didžienė negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amžinybės vietą. Todėl mes, atmindami ir apgailėdami josios mirtį, širdingai dėkojame: kun. Trakiui, kun. Preikšaičiui ir p. Naubarui už gražias atsisveikinimo kalbas; P. Mantvydui ir p. Preikšaičiui už pagrojimą vargonais; poniai Genovaitei Giedraitienei už giesmių pagiedojimą; Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijai ir Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės Bažnyčios Moterų Draugijai ir visiems kitiems už gėles, užuojautas ir kelionę automobiliais į amžinojo poilsio vietą.

Duktė Ruta ir žentas Aleksandras Vasauskas.
859 N. Richmond St., Chicago, Illinois.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. — RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. — Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

LIETUVIS JATIS EINA ATSAKOMINGAS PAREIGAS COOK APSKRITYJE

VYRIAUSIAS APSKRITIES TEISMO KLERKAS, ĮVAIRIŲ SAVIVALDYBĖS ĮSTAIGŲ VIRŠININKAS

Jack L. Jatis, Chief Clerk of Cook County Court

Pažįstame lietuvius politikus, vadovaujančius įvairioms lietuvių organizacijoms ir Amerikos Lietuvių Taryboje vedančius bendrą kovą pavergtos lietuvių tautos išlaisvinimui. Žymiai mažiau žinome apie lietuvius, aktyviai dalyvaujančius amerikiečių politikoje. Yra vienas kitas garsesnis, mokąs apie save spaudoj daugiau žinių paskelbti, bet dauguma tyliai veda savo darbą.

Vienu tokių mažai besigarsinančių lietuvių yra čikagietis Jack L. Jatis. Jis vadovauja dideliai Cook apskrities įstaigai, atlieka svarbų ir atsakingą darbą, bet nei laikraščiams, nei savo pažįstamiems nesigiria.

Oficialus Jack L. Jatis titulas yra Chief Clerk of Cook County Court. Tiesioginis jojo viršininkas yra Cook County Clerk Richard J. Daley. Pastarojo žinioj ir vadovybėj yra šios įstaigos: 1. Cook County Court, 2. Gimimų ir mirimų registracija, 3. Vedybų registracija, 4. Cook apskrityje vykstamų rinkimų priežiūra ir 5. Cook apskrities pinigų kontrolė. Kiekvienoje šių įstaigų dirba didokas skaičius darbininkų.

Vyriausiuoju Cook County Court klerku Richard J. Daley pasirinko lietuvį Jatį. Tas pareigas jis jau eina šešeri metai.

Cook apskrities teismas yra nepaprastai didelis ir komplikuotas. Reikia turėti galvoje, kad visa Cook apskritis yra nepaprastai didelė. Kaip žinome, visoje Illinois valstybėje yra 102 apskritys. 101 apskrityje yra puspenkto milijono gyventojų, o vienoje Cook apskrityje taip pat yra puspenkto milijono gyventojų. Viena Cook apskritis turi tiek gyventojų, kiek kitos Illinois apskritys kartu sudėjus. Cook apskritis yra pati didžiausioji visoje Amerikoje ir visame pasaulyje. Niekur kitur nėra apskrities su puspenkto milijono gyventojų.

Oficialiai Jatis vadinasi vyriausias teismo klerkas, bet lietuviškai tiksliausiai jo pareigos būtų apskrities teismo raštinės viršininko.

Cook apskrities teismas turi visą eilę svarbių skyrių ir įstaigų, joje dirba apie 50 patyrusių darbininkų. Per šią įstaigą pereina visi teismo dokumentai, kurie turi būti laiku ir tvarkingai įregistruoti. Cook apskrities teismas sprendžia visas civilines bylas. Ši įstaiga registruoja visus silpnapročius, lunatikus, tvarko priėmimą į silpnapročių ligonines. Šioje įstaigoje registruojami ir sprendžiami visi adoptacijos ir paveldėjimo reikalai, čia registruojamos visos biznio įstaigos, real estate ir kitoki reikalai. Čia tvarkomi miestų ir kaimų inkorporacijos klausimai.

Dokumentų registracija ir archyvavimas yra nepaprastai svarbus darbas. Yra bylų, kurios apima tūkstančius puslapių ir sveria apie keliolika svarų. Visi dokumentai turi būti numeruoti ir sudėti į archyvą, kad juos lengva būtų surasti. Pastaraisiais metais kai kuriuos dokumentus pradėjo filmuoti, kad būtų daugiau vietos. Dokumentų prisirinko didžiausi kalnai, o kambarių erdvės padidinti negalima.

Kiekvieną skyrių tvarko specialistas, bet Jatis turi visą šį darbą prižiūrėti, kad viskas eitų sklandžiai, kad niekas nedingtų, kad kiekviena byla laiku būtų savo vietoje.

Šio atsakomingo darbo priešakyje stovi lietuvis Jack L. Jatis. Jis jį tvarkingai vedė pastaraisiais šešeriais metais, jis yra pasiryžęs apskrities teismo raštinės viršininko pareigas kitus 6 metus eiti.

Naujienų korespondentas aplankė Jack L. Jatį jojo ofise, kuris yra pačiame savivaldybės name, stovinčiame Chicagos didmiesčio centre. Pats ofiso kambarys nedidelis, nes iš viso šioje įstaigoje nepaprastai maža vietos. Vienos durys iš jo kambario eina tiesiai į teismo salę, kur teisėjai ar prisiekusieji teisėjai sprendžia bylas, o kitos eina į raštinės darbo kambarį. Mažame koridoriukyje, prieš Jatis ofisą, dirba dvi mašininkės.

Jack L. Jatis yra dar jaunas vyras, neseniai trisdešimtuosius metus peršokęs. Jis dalyvavo Antrame Pasaulio kare. Pacifiko mūšiuose, kovoje su japonais, Guadalkanalo saloje šrapnelio buvo sunkiai į koją sužeistas. Dar ir dabar kartas nuo karto turi tikrinti sveikatą, bet šiaip jis atrodo nepaprastai energingas. Jis nuolat užimtas. Jis turi duoti reikalingus patvarkymus įvairių skyrių prižiūrėtojams, turi daboti, kad teisėjai laiku gautų bylas su visais dokumentais, turi tinkamai priimti atsilankiusius Cook apskrities piliečius su įvairiausiais reikalais.

Reikia pasakyti, kad be visų šitų darbų ir pareigų, Jack L. Jatis aktyviai dalyvauja ir politikoje. Jis yra Lietuvių Demokratų Lygos prezidentas. Jis turi atsakomingas pareigas ir amerikiečių demokratų partijoje.

Jūsų korespondentas užklausė kelis klausimus, į kuriuos p. Jatis greitai ir nedvejodamas atsakė. Štai jie:

— Kodėl demokratai pasisakė prieš Martin Kennelly?

— Todėl, kad Chicagos miestui reikalingas geresnis meras, — atkirto p. Jatis.

— Miestui geresnis meras, aišku, geriau, bet demokratams teks įrodyti, kad jų rekomenduojamas meras bus geresnis. Matėte, kad didelė Chicagos laikraščių dauguma aiškiai pasisakė už dabartinį merą Kennelly.

— Nekreipkite dėmesio į tuos didžiuosius anglų dienraščius, — tuoj atsakė p. Jack L. Jatis, — Prieš kelis mėnesius ta pati spauda gana aštriai kritikavo Mr. Kennelly. Atsimenate, kad keliais atvejais merą Kennelly pavadino "ribbon cutting mayor", aiškiai pabrėždami, kad jis nesirūpina svarbiaisiais miesto gyventojų daugumos reikalais, bet važinėja tiltų kaspinų karpyti, įvairiose vietose kalbų sakyti. Bet dabar, kada demokratų partija, besirūpindama Chicagos gyventojų daugumos reikalais, nutarė į merus statyti energingą ir ryžtingą žmogų, tai ta pati spauda iš "ribbon cutting mayor" padarė Kennelly nepaprastai didelį, energingą ir ryžtingą vyrą. Visi čikagiečiai žino, kad ryžtingumo jam trūksta.

— Kokiais faktais paremtumėte savo tvirtinimus?

— Dabartinį merą mes matome įvairiose iškilmėse kalbas sakantį, bet nematome jo posėdžiuose, kur sprendžiami svarbūs visus gyventojus liečią klausimai, — sako p. Jatis. — Gali sakyti, ką nori spauda, bet čikagiečiai žino, kad transportacija pas mus ne tokia, kokia būtų reikalinga didmiesčiui. Pakeitimus darė, mokesčius kėlė, bet tinkamų patarnavimų nėra. Tai yra tiktai viena problema, liečianti daugumą čikagiečių. Kol sausa ir gražu, tai Chicagoje gera gyventi, bet kai tiktai smarkiau palija, tai beismontuose pradeda kilti vanduo, pro patiltes negali išvažiuoti, vandens nutekėjimas netvarkingas. Ar manote, kad gyventojai to nežino? Ar lietus jiems nuostolių neatneša? Norite dar daugiau? Kokie yra Chicagos šaligatviai? Nekalbu apie kitas vietas. Pasižiūrėkite Marquette Parko šaligatviais, kur lietuvių dauguma gyvena. Ar jų jau negalima pataisyti? O kokios mūsų didmiesčio gatvės, Kokia pas mus šviesa? Kai saulė šviečia, tai viskas tvarkoje, o kai ji nusileidžia, tai į kai kurias vietas pavojinga eiti.

— Demokratų partija rūpinasi miesto gyventojų daugumos reikalais. Ji buvo ir pasiliks gyventojų daugumos sargyboje. Ji negali tenkintis vien gražiomis kalbomis ir žiniomis laikraščiuose. Ji turi daboti, kad darbas būtų padarytas. Į Chicagos merus ji stato patyrusį, energingą ir gerą žmogų, nes miestui reikalingas geresnis meras, — baigė pasikalbėjimą Jack L. Jatis, kuris dirba Cook apskrities savivaldybėje.

Jack L. Jatis yra Westvillėje gimęs Juozaičių sūnus. Savo laiku jis vertėsi bizniu, padėjo suorganizuoti Rockwell Engineering Co., vadovavo plieno dirbtuvei, bet po karo nuėjo dirbti apskrities teisman.

Jis yra vedęs dainininkę Oną Mikužiūtę, žinomos veikėjos E. Mikužiūtės seserį, ir gyvena 6822 S. Rockwell St. Jiedu augina sveiką, gražiai augantį ir į mokyklą einantį 13 metų sūnų.

Jūsų korespondentas

HIGH SCHOOL AND COLLEGE MEN

DO YOU WISH TO BE A MISSIONARY

The Divine Word Missionaries are also greatly interested in delayed vocations and have a special seminary with accelerated courses in seminary required subjects.

For details please write:

Rev. Vocational Director, S.V.D.

St. Mary's Mission Seminary
Techny, Illinois

Tėvams ir vaikams

yra malonu kai gražiame vežimėlyje vežamas vaikas (Europiejiškame). Apie tuos vežimėlius gausite visas informacijas ir katalogus pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677. (Sk.)

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

AL. PETKUS — F. STUPUR
Televizijų ir Radio Taisymas
EKSPERTŲ PATARNAVIMAS VISŲ IŠDIRBYSČIŲ
Šaukite: PR 6-2229
2500 West 69th Street

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!
Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia į

ERDVIĄ IR PATOGIĄ
SENIAUSIĄ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

10 PATARIMU

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
3-6300
ARCHER CURRENCY EXCHANGE

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

DR. CHAS. M.
LIESTENFELTZ
CHIROPRACTIC
PHYSICIAN
618 Broadway
GARY, INDIANA

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Wake Up! Look Up! Sign Up!
Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Klaipėdos Krašto Išvadavimas

Lygiai prieš 32 metus ,kaip šiandien, lietuviai sukilėliai paėmė Klaipėdos miestą ir įsteigė tenai viso Klaipėdos Krašto lietuvišką vyriausybę. Saūsio 15-ji todėl yra laikoma Klaipėdos išvadavimo diena, — nors dėl Klaipėdos Krašto įjungimo į Lietuvos valstybę dar teko vesti ilgokas derybas su Alijantų vyriausybėmis ir pasirašyti su jomis tam tikrą sutartį, suteikiančią autonomines teises Kraštui.

Klaipėdos Kraštas mažas, bet labai svarbus Lietuvai. Per jį Lietuva įgijo atvirą išėjimą į jūrą ir laisvą susisiekimą su pasaulio tautomis.

Versalio taika, atskirdama šį teritorijos sklypą nuo Vokietijos, bent iš dalies atitaisė didelę istorijos klaidą, kuri buvo padaryta viduramžiuose, kai Lietuvos valstybė davėsi nustumiama nuo Baltijos jūros į rytus. Per du šimtu metų kryžiuočiai sunaikino artimą lietuviams prūsų giminę ir priėjo prie Nemuno. Nors Vytautas Didysis kryžiuočius nugalėjo Tannenbergo mūšyje, bet jisai pasirašė su jais 1422 m. Melno ežero sutartį, kuria Klaipėda ir visos lietuvių apgyventos žemės pietuose nuo Nemuno buvo paliktos vokiečių valdžioje.

Lietuvai pasiliko tik mažas pajūrio ruožas tarp Palangos ir Šventosios upės.

Didžiųjų Lietuvos kunigaikščių dinastiniai (šeimyniniai) interesai viliojo juos į slavų žemes ir jie šitų žemių prisirinko tiek daug, kad Lietuvos valstybės sienos buvo nukeltos toli į rytus ir ligi Juodosios jūros pietryčiuose. To pasėkoje, lietuvių tauta neteko prekybos ryšių su Vakarais, nutolo nuo Vakarų kultūros ir kuone paskendo slavų jūroje.

Tačiau lietuviai neišnyko vokiečių valdžion patekusiose srityse, kurios buvo pavadintos Mažąja Lietuva. Per 500 metų jie atsilaikė prieš vokiečių įtaką ir germanizacijos politiką.

Šitas istorinis faktas ir davė pagrindą Pirmojo Pasaulinio Karo pergalėtojams nutarti, kad šiauriniame Nemuno šone gulintis žemės sklypas nepriklauso Vokietijai. Jį drauge su Klaipėdos miestu ir uostu pradžioje valdė prancūzų komisaras. Jį norėjo pasiglemžti lenkai, kuriems tada labai pataikavo Prancūzija. Vokiečiai norėjo paversti Klaipėdos Kraštą atskira valstybėle, "Freistaat'u". Bet lietuviai ryžosi prijungti jį prie Lietuvos, pavartodami jėgą. Ir jie laimėjo.

Šiandien nebėra klausimo, jog Klaipėdos Kraštas yra neatskiriama Lietuvos dalis. Tačiau kitoje Nemuno pusėje guli daug didesni lietuviškų žemių plotai, kurių likimas dar neišspręstas. Stambiausiąją Mažosios Lietuvos dalį pasiglemžė rusai, kurie tenai niekad nėra gyvenę. Jie ten visai svetimas elementas ir anksčiau ar vėliau jiems teks iš tenai kraustytis su savo kariuomene, žvalgyba ir su Lenino bei Stalino "abrozais".

Minėdami Klaipėdos išvadavimo sukaktį, lietuviai neprivalo užmiršti, jog svetimu jungu nusikračiusios Lietuvos ribose turės būti ir Mažosios Lietuvos teritorija.

APŽVALGA

TRIUKŠMAS BRITANIJOJE DĖL RADIJO PRANEŠIMO

Aberdeen universiteto psichologijos dėstytoja Mrs. Margaret Knight, davė per British Broadcasting Corporation (BBC) radiją paskaitą, kurioje ji patarė "humanistiniams tėvams" sakyti savo vaikams, jog krikščionybės pasakojimai esą iš dalies legenda, panaši į pasakojimą apie Kalėdų Dėduką; kad Naujasis Testamentas esąs "legendos ir fakto mišinys".

Dėl jos kalbos kilo triukšmas. Teologai ir kai kurie laikraščiai kritikuoja radijo korporaciją, kurią kontroliuoja valdžia, ir ponią Knight. Kiti gina jos teisę reikšti savo pažiūras.

Ponios Knight vyras yra profesorius tame pačiame Aberdeen universitete. Ji vadina save "netikinčia" ir ketina duoti eilę paskaitų bendrąja tema: *"Moralybė be Religijos"*.

Dorovę ji remia "moksliniu humanizmu", kurį ji apibūdino taip:

Pagrindinė mokslinio humanizmo taisyklė žmogaus elgesiams vertinti yra ta, ar jo elgesiai patarnauja žmonių laimei ir išsivystymui, tuo tarpu kai religijoje sprendžiama apie žmogaus elgesius, atsižvelgiant į tai, ar jie išreiškia Dievo valią. "Mokslinis humanizmas rūpinasi šiuo pasauliu, o religija kitu".

Atsakydamas į bažnytininkų ir dalies spaudos puolimus, radijo korporacijos atstovas pareiškė, kad ši įstaiga suteikė kalbėtojai progą išdėstyti savo pažiūrą, laikydamasi įsigyvenusio nusistatymo, pripažįstančio žodžio laisvę "tikėjimo ir netikėjimo" dalykuose.

Ponia Knight savo radijo paskaitoje aiškino, kaip tėvai, kurie yra mokslinio humanizmo šalininkai, privalą šviesti savo vaikus. Jie gali, sakė ji, pasakyti vaikams, kad seniau visi žmonės tikėjo ir kai kurie dar tiki dabar, "jog pasaulyje esama dviejų didelių pajėgų: Geroji pajėga, vadinama Dievu, ir Blogoji pajėga, vadinama velniu". Toliau kalbėtoja sakė:

"Mes galime jiems (vaikams) pasakyti, kad kai kurie žmonės dar vis į tai tiki, bet dauguma žmonių dabar mano, jog iš tikrųjų velnio nėra — jog velnias tai kas nors panašaus į pasakų piktą milžiną, raganas ir fėjas. Ir mes galime jiems pasakyti, kad kai kurie žmonės dabar jau nemano, jog iš tikrųjų yra Dievas, lygiai kaip jie nemano, jog iš tikrųjų yra Santa Claus, nors mes dažnai apie jį kalbame, lyg kad jisai būtų."

Kalbėtoja patarė sakyti vaikams, kad Jėzus tikrai buvo ir kad jisai mirė ant kryžiaus, bet nesakyti, kad Kristus "buvo Dievo ir mergelės Sūnus arba kad jisai prisikėlė iš numirusiųjų".

Reikia pripažinti, kad ta universiteto mokytoja parodė nemaža drąsos, duodama tokį pranešimą per radiją, kuris yra britų valdžios kontrolėje. Vienas jėzuitas kunigas tuojau pareiškė pasipiktinimą, primindamas, kad iš tokių idėjų, kaip jos, "gimė nacių, fašistų ir komunistų ideologijos", — kas, žinoma, yra aiški netiesa. Fašizmas, nacizmas ir bolševikinis komunizmas yra *griežčiausi humanizmo priešai;* o su religija jie daro kompromisus, net moka algas kunigams.

Tačiau kai kurie dvasininkai, nors ir nesutikdami su ponios Knight mintimis, vis dėlto pareiškė pritarimą britų radijo korporacijos nusistatymui leisti laisvai kalbėti religijos klausimais.

Nuomonių laisvės tradicija Britanijoje yra įsigyvenusi labiau, negu daugumoje šalių.

PAGROBĖ VIENOS LAIKRAŠČIO LAIDĄ

Sovietų vyriausybė Austrijoje sukonfiskavo socialdemokratų dienraštį "Arbeiterzeitung", kuris eina Vienoje.

Laikraštyje buvo įdėtas vedamasis (editorialas), kuriame aprašoma kova dėl valdžios tarp sovietų premjero Malenkovo ir komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus Chruščiovo.

"Arbeiterzeitung" nurodė, kad susidariusi po Stalino mirties "kolektyvi vadovybė" suiro dėl varžybų partijos viršūnėje, ir padarė išvadą, kad, žvalgybos galiai susilpnėjus po Berijos sušaudymo, sovietų armijos generolai gali pasidaryti lemiančioji pajėga, paremdami vieną arba kitą Kremliaus frakciją.

Taip rašydamas, socialdemokratų organas, matyt, pataikė į opiausiąją vietą bolševikų diktatūroje.

Mūsų skaitytojai atsimena, kad "Naujienose" buvo maždaug tokiu pat būdu aiškinamos rungtynės tarp Kremliaus "bosų".

OPOZICININKAI ITALIJOJE

Italijos komunistų partijoje iškilo viešumon opozicija prieš "fiurerį" Palmiro Togliatti. Kairioji frakcija, kuriai vadovauja senatorius Pietro Secchia ir atstovas Luigi Longo, paskleidė suvažiavime lapelius, kuriuose kritikuojama "klaidinga" Togliatti politika. Kairieji sudarė ir atskirą organizaciją, pasivadinusią "Komunistų Akcija".

Miestelyje Marcedusa visa administracija rezignavo iš komunistų partijos. Tą miestelį komunistai valdė nuo 1945 m.

DR. A. TRIMAKAS

EUROPOS INTEGRACIJA

(Kalba pasakyta Pavergtųjų Europos Tautų Seime)

Tautų ir žmonių vienybės idėja yra taip sena, kaip pati žmonija. Daug kartų buvo bandyta pasaulį apjungti. Didžiuma šių pastangų, išskyrus kaikurias idealistines pažiūras, buvo pagrįstos galios politika, kuri siekė pajungti atskirus kraštus ir tautas. Dargi taika dažnai buvo primetama pavergimo tikslu. Pax Romana, Napoleono karai, fašistų ir nacių užkariavimai ir jų naujosios tvarkos Europoje planai buvo grindžiami užkariavimais ir jėga. Pagaliau šiandien komunistai taip pat kalba apie taiką, bet siekia pasaulio pavergimo.

Nenuostabu todel, kad tautos, kurioms grėsė tokia "taika" ir "vienybė", pasipriešino pavergimui ir užsidarė absoliutaus suverenumo kevale, atmesdamos bet - kokį bendradarbiavimą, kuris suvaržytų jų veikimo laisvę.

Tačiau tokia padėtis, kaip pastarieji Europos įvykiai liudyja, negalėjo laiduoti tautoms nepriklausomybės, nei žmonėms laisvės. Pakrikę tarptautiniai santykiai neapsaugojo Europos nuo totalitarinių režimų sukeltų karų, agresijos, nei pagaliau apgynė mūsų žmones nuo priespaudos ir komunistinio režimo įvedimo. Milijonai žmonių tapo pavergti, beteisiai, pažeminti.

Dabartinioji Europos padėtis iš tikrųjų yra neaiški. Bet viltis didėja jai pataisyti. Gerais laikais žmonės laikosi įsikibę senų būdų problemoms spręsti; tik kai padėtis pasidaro nepakenčiama, jie imasi ieškoti naujų kelių jai pagerinti. Kai Lietuvai ir Lenkijai grėsė totorių antplūdžiai ir kitų kaimynų invazija, jos darė abiejų kraštų Commonwealth ir sekmingai gynė net Vakarų Europą nuo Rytų barbarų antplūdžių. Vėliau, tuoj po pirmo pasaulinio karo, Baltijos kraštai parodė naują bendradarbiavimo pavyzdį. Drąsi Baltijos-Skandijos idėja buvo iškelta. Diplomatai, politikai, mokslininkai ir visuomenės veikėjai ją parėmė. Švedų premjeras Hjalmar Branting, ilgametis Stockholmo burmistras Carl Linghagen, prof. K. Pakštas ir kiti švedų ir pabaltiečių vyrai stipriai palaikė Baltijos jūros laisvę prieš rusų ir vokiečių dominavimą. Pabaltės vienybės idėja, pagaliau, buvo, kad ir siauresne prasme, išreikšta Pabaltės Santarvės sutartimi, kuri buvo pasirašyta Ženevoje 1934 m. rugsėjo 12 d. Po to sekė gana gyvas pabaltiečių kultūrinis, ūkinis ir politinis bendradarbiavimas.

Kai 1940 m. Sovietai okupavo Pabaltės kraštus, jų apjungimo eiga buvo sustabdyta, tačiau Pabaltės ir Europos vienybės šalininkų skaičius padidėjo. Daugelio pabaltiečių ir kitų europiečių įsitikinimas, kad Europos ateitis pareina laisvų sritinių sąjungų yra padrąsinantis ir labiau priartinantis Europos integracijos įgyvendininimą. Kadangi tam tikras suvereninių teisių susiaurinimas bus neišvengiamas, Europos apjungimas turėtų būti vykdomas palaipsniui, pradedant nuo ūkio įmonių, profesinių sąjungų, kooperatyvų, kultūrinių, socialinių, teisinių, spaudos ir radio institucijų funkcionalinio bendradarbiavimo sritinėse ribose.

Bendri organai, kurie derintų suminėto pobūdžio veiklą, galėtų daugiausia prisidėti prie Europos sujungimo paskatinimo. Reiktų todel prašyti įvairias Europos Tarybos komisijas imtis šio uždavinio. Kultūrinis bendradarbiavimas, pagrįstas laisvu idėjų ir minčių pasikeitimu, bus lengviau įgyvendinamas kai ūkinis pastovumas bus pasiektas. Tam tikslui yra reikalinga užtikrinti pastovias kainas ir apvienytos rinkos pusiausvyrą. Be to, įvestina bendra pinigų ir bankų sistema ir laiduotinas laisvas darbo ir kapitalo judėjimas. Gamybos ir darbo paklausos taip pat ir pasiūlos, paskirstymo ir užsienių prekybos tarp atskirų kraštų suderinimas atbaigtų ūkinį bendradarbiavimą ir laiduotų jo pastovumą, kas yra būtinai reikalinga Europos apjungimo sekmei, kuri užtikrintų geresnius uždarbius ir aukštesnį išgyvenimo lygmenį. Europos Taryba su Schumano planu, o taip pat organizuojamais Žaliuoju ir Baltuoju Planais jau daug ką yra šia kryptimi padariusi. Tačiau Europos Taryba nėra tobūla, nei pati sau tikslas. Ji, atstovaudama Europo apjungimo idėjai, ieško būdų mūsų tragiškiems praeities konfliktams ir dabarties problemoms išspręsti. Jos pagalba pasinaudojus, yra vilčių mūsų vizijoms įgyvendinti ir rytojaus netikrumo baimei sumažinti, kuri, deja, tebedengia debesimis šviesesnės ateities perspektyvas. Europos Tarybos tikslai skatina mus pačius atlikti savo uždavinius, įsijungiant į bendrą darbą, kas nėra sunku, nes Europos Taryba neišskiria jokio sritinio bendradarbiavimo.

Europos Tarybos Patariamosios Asamblėjos 1954 m. rugsėjo 23 d. rezoliucija Nr. 57 padarė šia kryptimi dar vieną žingsnį pirmyn. Įvertindami jos reikšmę turime sustiprinti savo tikėjimą, kad laisvė ir taika yra neatskiriamos ir kad Europa nepasieks tikros taikos nei gerbūvio, kol mūsų tautos nebus laisvos ir kol mūsų žmonėms nebus leista naudotis jų prigimtomis teisėmis.

Sovietų politika, siekianti Europą laikyti suskaldytą, nepasiseks, jei Europa pati didins savo pastangas apsijungti. Kremliaus valdovai netiki, kad komunistiniai ir ne nekomunistiniai kraštai galėtų sugyventi taikoje. Jie yra patenkinti dabartine padėtimi. Daug kur pasaulyje esamosios sąlygos lengvina komunistinių idėjų skleidimą. Kol komunistams seksis patraukti komunistų pusėn naujų kraštų, nerizikuojant nei vieno rusų kareivio gyvybės, jie puikiai žino, kad ne ką daugiau laimėtų, jei pradėtų visuotinį karą, kuris išžudytų milijonus jų žmonių ir sugriautų daugel miestų ir pramonės. Jie taip pat supranta, kad tauta, kuri pirmoji bandytų pakeisti šaltąjį karą į karinius veiksmus, netektų moralinės paramos dargi tų, kurie tuo tarpu laikosi nuošaliai dabartinės pasaulio kovos. Nenuostabu todėl, kad Maskva pasirinko "taikaus sugyvenimo" propagandą, dėl kurios prasmės ir tikslų tautos nesutaria ir yra susiskaldžiusios. Juo ilgiau ši padėtis užsitęs, juo mažiau vertybių, kurias mes taip branginame ir norėtume išsaugoti, bus išgelbėta nuo ateities sunaikinimo.

Prieš daugelį metų maršalas Lyautey kartą įsakė savo daržininkui pasodinti tam tikrą medį. "Bet, Tamsta," tarė, nustebęs, daržininkas, "tam medžiui užaugti reikia mažiausiai trijų šimtų metų". "Negalime todėl nei minutės laiko gaišti", atsakė maršalas. "Sodink tuojau pat tą medį."

Iš tikrųjų negalima toliau nei minutės pakęsti Europos susiskaldymo. Yra pats laikas, nieko nelaukiant, pradėti plataus masto judėjimą už Europos apjungimą ir už Pavergtųjų Europos Tautų Egzilinių astovų įtraukimą į Europos Tarybos ir jos organizacijų tinklą.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Martin kompanija, kurios įmonė yra Baltimorėje, pagamino naujos rūšies sprausminį lėktuvą, kuris kyla į viršų tokiu pat būdu kaip raketa.

Kodėl "Amerikos Balsas" mažiau besidomi dabarties Lietuva?

Klausant per kelis metus A.B. lietuviškų transliacijų, susidarė įspūdis, kad A. B. dabarties Lietuvos gyvenimu kaskart mažiau besidomi. Seniau apie Lietuvą išgirsdavome šiek tiek daugiau, bet praėjusiais metais apie lietuvių gyvenimą pevergtoje tėvynėje gal tik keletą kartų iš viso tebuvo užsiminta. Bent nuo pavasario iki metų pabaigos neteko kokio nors svarbesnio pranešimo ar komentaro nugirsti.

Šis klausimas kyla natūraliai, kai girdi transliacijose duodant specialius pranešimus apie gyvenimą Vengrijoje, Rūmūnijoje, Kazachstane, Indokinijoje, Gvatemaloje ir kituose kraštuose šioj bei anoj pusėj geležinės uždangos, bet negirdi panašių pranešimų apie Lietuvą. Klausytojas stato sau klausimą, kokios gali būti šitokios padėties priežastys. Ir jis neranda jų daugiau kaip šias tris: 1. Lietuviškoji A. B. vadovybė sąmoningai neliečia dabarties gyvenimo Lietuvoje, manydama, kad apie jį patys klausytojai geriau žino; 2. A. B. vadovybė neturi ką apie dabarties Lietuvą pasakyti; A. B. lietuviškam skyriui neleidžiama apie Lietuvą kalbėti.

Tačiau atrodo, kad visos šios priežastys nėra tikros ir pateisinamos. Kas yra pergyvenęs bent vieną priešo okupaciją, kas bent truputį pažįsta pavergtų žmonių psichologiją, tas žino, kad klausytojams labai įdomios ir malonios yra tos žinios ar pranešimai, kurie liečia jų kraštą, nepaisant, kad tai klausytojams ir yra žinoma. Tuo būdu jie gauna moralinę paguodą, kad jų gyvenimu domimasi, kad jie nėra pamiršti. Tai stiprina juos dvasiškai. O juk be informacinių uždavinių A. B. tikslas ir yra palaikyti pavergtuose kraštuose žmonių dvasią. Kad tai yra tiesa, kad klausytojai laukia A. B. atsiliepimų apie Lietuvą, patvirtins ir naujausi pabėgėliai iš Lietuvos.

Spaudoje skaitėme šiuos Mykolo Bakano žodžius: **"Man daugiausia buvo įdomu, kas kalbama apie Lietuvą. Tada lyg pasidaro širdžiai lengviau, kad ir vakaruose viską žino."**

Negali A. B. teisintis, kad neturi apie ką rašyti, neturi medžiagos apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir apie okupanto darbus. Jei tų žinių gauna Elta, jei jų gauna visa lietuviškoji spauda, tai kaip jų negali gauti A. B.?

Girdėjau A. B. perduotą žinią, kaip Sovietinė Enciklopėdija išniekino Indijos vadą Gandhi, tačiau negirdėjau, kad būtų pranešta, kaip Sovietinė Enciklopėdija aprašo Kauną. O juk tas aprašymas yra melu apmestas ir melu ataustas. Tad kodėl klausytojams Lietuvoje turėtų būti svarbiau ir įdomiau, ką S. E. rašo apie Indiją, negu ką ji rašo apie Lietuvą? O apie tai A. B. galėjo pakalbėti paskaitęs kad ir prof. Kolupailos straipsnį "Drauge". O juk komunistai ne tik viską nutyli, kas ne jų padaryta, bet dargi savinasi Nepriklausomos Lietuvos laimėjimus. Apie tai jie rašo savo spaudoje, apie tai kasdien kalba per radiją, kalba jaunimui, kuris jau gerai neprisimena ar nežino, kas kieno iš tikrųjų yra padaryta, o A. B. neranda reikalo tuos melus atskleisti. Ką tad klausytojai Lietuvoj turi galvoti, negirdėdam A. B. reagavimo į okupanto melus? Kad A. B. apie tai nieko nežino ar kad tai jam visai nerūpi?

Antra vertus, A. B. rašydamas apie Lietuvą naudoja kartais tokius senus faktus, kuriuos čia ar Lietuvoje seniai jau visi yra pamiršę. Pvz. gruodžio 20 girdėjau pranešimą, kaip bolševikai išnaudoja Lietuvą, bet remiasi faktais, paimtais iš... 1950 metų spaudos! Nejau A. B. neturi jokių žinių apie okupanto darbelius Lietuvoje?

Tiesa, pereitais metais sekmadieniais girdėjome vadinamą seksoto dienyną, perduodamą lietuvių ir iš dalies rusų kalba. Tai yra feljetonai apie Maskvos agentų planus bei darbus Lietuvoje. Iš esmės prieš feljetonus nieko negalima turėti. Tačiau jeigu jie nepagrįsti realiais faktais, propagandiškai jie yra beverčiai, o jei pagrįsti, tai kodėl A. B. randa reikalo apie tuos faktus kalbėti tik beletristine forma? Kodėl A. B. bijo kalbėti apie Maskvos agentų planus ir darbus, nevyniodamas jų į fantazijos bovelną? Juk kai klausytojai Lietuvoje girdi tik beletristiką, tai jie tai ir priima kaip beletristiką.

Galbūt iš Miuncheno radijo Lietuvos reikalai paliečiami plačiau, bet kadangi Miunchenas turi tik 15 minučių per dieną, tai ir jis kažin ko duoti negali. O medžiagos, rodos, pakaktų abiem.

Neturi pagrindo, atrodo, ir trečias prileidžiamas pateisinimas, kad apie dabarties Lietuvą rašyti neleidžiama. Pasiklausau kartais rusų, lenkų ir kitų transliacijų, siunčiamų į Sovietų pavergtus kraštus. Beveik kiekvieną kartą girdžiu juos kalbant, kas dabar dedasi jų kraštuose. Jeigu rusai, lenkai, čekai gali kalbėti apie tai, kas dedasi Rusijoje, Lenkijoje, Čekijoje, tai kodel lietuviams neturėtų būti leidžiama kalbėti apie tai, kas dedasi Lietuvoje?

Trumpai suglaudus, reikia pasakyti štai ką: Amerikos Balsas gerai informuoja apie Amerikos ir pasaulio politiką, apie pavergtų kraštų išvadavimą "taikingomis priemonėmis", bet jis nepakankamai reaguoja į okupanto darbus ir apskritai nedaug tesirūpina dabarties Lietuva, ko Lietuvos klausytojai, kaip matėm iš M. Bakano žodžių, kaip tik labai pageidauja.

V. Kėrelis

Skaitykite "N-nas"

NEW YORKO NAUJIENOS

Rašo VLADAS BARČIAUSKAS

Newyorkiečiai paminėjo velionį Mykolą Sleževičių

Sekmadienį, sausio 9 d., New Yorke, Baltic Freedom House patalpose, New Yorko ir apylinkių lietuviai paminėjo Mykolo Sleževičiaus, buv. Lietuvos respublikos ministerio pirmininko, penkiolikos metų sukaktį. Minėjimas sutelkė pilną Baltic Freedom House salę. Tinkamoje vietoje, ant tautiniais audiniais papuošto pjedestalo, buvo pakeltas velionies paveikslas, kurį puošė Lietuvos vėliava ir baltos gėlės. Lietuvos respublikos žymiojo vyro pagerbti susirinko įvairių pakraipų ir sluogsnių atstovai, o taip pat Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Jonas Budrys. Minėjimą suruošė Lietuvių tautinės Sandaros pirmoji kuopa. Minėjimui ir visam vakarui vadovavo Lietuvos armijos pulkininkas, inžinierius Antanas Novickis.

Velionis Mykolas Sleževičius gimė 1882 m. vasario 21 d., Dremblių vienkiemy, Viduklės valsčiuje, Raseinių aps. Tėvai Feliksas ir Petronėlė (Vizgirdaitė) Sleževičiai, kada Mykolas gimė, buvo bežemiai, dvarų nuomotojai, tik vėliau Mykolo tėvas Feliksas Sleževičius įsigijo 45 dešimtinių ūkį. Mykolas gimė Dremblių vienkiemy, bet augo Daugailiuose. Augo našlaičiu, nes jo tėvas Feliksas mirė, kai sūnui Mykolui buvo tik aštuoneri metai. Mykolą mokslus leisti padėjo teta, motinos sesuo Barbora Vizgirdaitė ir dėdė Tadas Leonas Sleževičius. Nesant arti pradžios mokyklos, gimnazijai ruošėsi privačiai. Mokėsi ir gimnaziją baigė Mintaujoje 1901 m. Po metų pradėjo teisę studijuoti Odesos universitete. Teisės mokslus baigė 1907 m. ir persikėlė į Vilnių. Čia pradėjo laikraštininko darbą Lietuvos ūkininke ir kituose kairiųjų pažiūrų laikraščiuose. Politinį darbą pradėjo, kai trečiosios dūmos lietuvių frakcija jauną Mykolą Sleževičių pasirinko savo sekretorium. Iki pirmo pasaulinio karo advokatavo, artimai bendradarbiavo Vilniaus lietuvių liaudininkų leidžiamuose laikraščiuose. Pirmojo pasaulinio karo metu, kartu su kitais pabėgęs Rusijon, dirbo kaip ypatingas įgaliotinis Lietuvių d-jos nuo karo nukentėjusiems šelpti. Tuo Pirmojo pasaulinio karo metu velionis aplankė visus rytų Rusijos kraštus lietuvių šalpos reikalais.

Be šalpos darbo, Pirmojo pasaulinio karo metu Mykolas Sleževičius varė plačią politinę veiklą. Dalyvavo įvairiuose suvažiavimuose ir seimuose. Bolševikų buvo kalintas. 1919 m. gruodžio 20 d. grįžo į Vilnių ir pradėjo tą žymiąją politinę veiklą, kuri daugiausia ir buvo pereitą sekmadienį paminėta.

Minėjime kalbėjo J. Audėnas, profesorius J. Kaminskas, V. Sidzikauskas, dr. J. Pajaujis. Pirmasis kalbėtojas (J. Audėnas iškėlė velionies Mykolo Sleževičiaus didžiausį žygį Lietuvos istorijoj svarbiu momentu, kada jis, tapęs Lietuvos respublikos ministerių kabineto pirmininku, pašaukė Lietuvos vyrus savanoriais stoti į organizuojamą kariuomenę. M. Sleževičius suprato liaudies dvasią ir neapsiriko darydamas tokį žygį. Lietuvos kariuomenė buvo suorganizuota. Sugebėjęs tvarkyti civilinę valdžią, savivaldybes, suorganizuoti kariuomenę, Mykolas Slezevičius tapo savo partijos vadu, tokiu ir liko iki mirties.

Profesorius J. Kaminskas jautriai prisiminė laikus, kada visuose Lietuvos respublikos seimuose bendradarbiavo su M. Sleževičium. Kaminskas buvo socialdemokratų, o M. Slezevičius Valstiečių liaudininkų sąjungos frakcijose. Iš valstiečių liaudininkų velionis Slezevičius buvo artimiausias socialdemokratams. Jis visada rėmė socialdemokratų pastangas ginti neturtingųjų luomo žmones. Jis pritarė žemės reformai, kokią rėmė ir socialdemokratai. Pasak prof. Kaminsko, velionis lyg koks liaudies neišsimokąs skolininkas, visą savo gyvenimą dirbo visuomeninį darbą.

Vaclovas Sidzikauskas, ilgai buvęs Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, iškėlė velionies didelį supratimą Lietuvos užsienio politikos tada, kai jis buvo seimo užsienio komisijose, užsienio ministeriu ir partijos vadu. Ypatingai didelės reikšmės kalbėtojas teikė sutarčiai, kurią M. Sleževičiaus vyriausybė sudarė su Sovietų Rusija, — tai nepuolimo sutartis, kuri ir šiandien visur minima ir laikoma dokumentu, kurį rusai 1939 sulaužė.

Dr. J. Pajaujis plačiau ryškino velionies M. Sleževičiaus asmens ypatybes. Didžiausias velionies nuopelnas, tai 1919 m. gruodžio 26 d. sudaryto kabineto sugebėjimas sutelkti Lietuvos liaudies jėgas, suorganizuoti savivaldybes, sutvarkyti valdžios aparatą ir suorganizuoti Lietuvos kariuomenę. Dr. J. Pajaujis prisiminė kaip tik tas dienas, kada jis Vilniuje bendradarbiavo su velioniu. Tai buvo, berods, beviltiški Lietuvai laikai, bet M. Sleževičius pažino savo tautiečius lietuvius, šaukė juos prie ginklo, prie darbo ir taip jam pasisekė užtvenkti didžiąją spragą prairusiame pylime. M. Sleževičius paėmė valdžią diktatoriškom teisėm, kada buvusioji vyriausybė ruošėsi bėgti į užsienius, į vakarus. Tuo svarbiu momentu milžinišką rolę suvaidino M. Sleževičius, — sakė J. Pajaujis.

Toliau kalbėtojas nurodė, kad velionis savo veikloje nesiekė garbės, naudos, bet tik dirbo Lietuvos liaudžiai. Velionį prilygino Amerikos prezidentui Wilsonui.

Kalbėtojas prisiminė ir 1926 m. gruodžio 17 d. įvykius. Pasak kalbėtojo, daugelis įtarinėjo, kad kai kas tada ruošėsi nuversti Lietuvos vyriausybę, bet esą velionis, būdamas labai teisingas žmogus, negalėjo patikėti, kad atsiras tokių, kurie imtųsi smurto priemonių valdžiai paveržti. Velionis negalėjo tikėti, kad tokių tarpe galėjo atsirasti net ir Mykolas Krupavičius. Velionies teisingumu pasinaudojo sąmokslininkai.

Velionis M. Sleževičius buvo didelės energijos vyras. Ką jis dirbo, dirbo dideliu nuoširdumu ir teisingumu. Pasak kalbėtojo, velionis M. Sleževičius liks amžinai atmintinas ir ateities kartoms pavyzdys.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Po minėjimo pasidalinta atsiminimais ir aktulijomis.

Cleveland, Ohio

Į Clevelando lietuvius

Pereitų metų liepos 7 d. Philadelphijoj mirė Vincas Krėvė. Įžymus žmogus jis buvo mūsų tautos gyvenime: tautosakos rinkėjas, visuomenės veikėjas, redaktorius, profesorius, universiteto fakulteto dekanas ir t.t.

Tačiau didžiausi jo nuopelnai yra mūsų literatūrai. Atėjęs į ją 1906 m. su "Gilše" ir "Bobulės vargais", toliau išaugo joje milžinu. "Šiaudinės pastogės" apysakose jis mums parodė dzūkų kaimo gyvenimą ir žmones, "Dainavos šalies senų žmonių padavimuose" atskleidė didingą Lietuvos senovę, "Šarūne", "Skirgailoj" ir kt. savo kūriniuose prikėlė Lietuvos praeities valdovus ir t.t. Visur Krėvė yra didis — ir savo raštų turiningumu, ir vaizduojamųjų asmenų gyvumu, ir formos originalumu, ir stiliaus lietuviškumu.

Todėl jo kūryba dvelkia stipria gaivinama jėga, kuri kelia ir žadina mūsų tautos dvasią. Kūrybiniu žodžiu jis į mus kalba ne tik iš savo raštų puslapių, bet ir iš scenos, iš mokykloms skiriamų chrestomatijų bei skaitinių, iš žurnalų bei laikraščių lapų. Nėra mūsų tarpe tokio, kuris šio Krėvės žodžio nebūtų girdėjęs!

Kiekviena tauta gerbia savo kūrėjus. Šios pagarbos yra nusipelnęs ir mūsų tautos sūnus Krėvė. Palikęs savo tautai didelius kūrybinius lobius, jis pats mirė neturtingu žmogumi. Tad mums reikia nors jo kapą atžymėti kukliu, bet prasmingu paminklu.

Lėšos V. Krėvės kapo paminklui jau renkamos visoj Amerikoj, reikia savo dalimi prisidėti ir mums, klyvlendiečiams. **Šiam reikalui skelbiamas rinkimo mėnuo nuo sausio 16 iki vasario 16 d. Aukas priims bendruomenės valdybos iniciatyva sudarytos komisijos nariai, jas taip pat galima palikti "Dirvoj" ir Spaudos Kioske.**

Kaip visi naudojamės V. Krėvės kūrybiniu palikimu, taip visi kviečiami ir aukoti. Gražu būtų, jei kiekvienas mokinys duotų bent po 10 centų, studentas — po 25 centus, suaugęs — po pusę dol., o iš velionies mokinių bei gerbėjų laukiama ir daugiau.

Pagerbdami žymių savo asmenybių atminimą, stiprėkime ir mes tautine dvasia!

Komisija aukoms rinkti A. Augustinavičienė, St. Barzdukas, J. Kazlauskas, J. Liudžius, K. Žukas.

KAS NAUJO VEIKIAMA BROOKLYNE

IŠ LDD 7 KUOPOS SUSIRINKIMO. — LDD 7 KUOPA "KELEIVĮ" SVEIKINA SU $50.00

1955 m. sausio 10 d. LDD 7 kuopos susirinkimas įvyko Liet. Giminastų Klubo name. Susirinkimas nebuvo gausingas, nors jis buvo pirmas šiais metais. Nors neskaitlingas susirinkimas, bet svarbius sprendimus padarė.

Vienas iš svarbiųjų dienos klausimų tai savaitraščio "Keleivio" balandžio 17 dieną 50 metų sukaktis. "Keleivis" eina ir neša į palšas lietuvių darbininkų, inteligentų ir pažangiųjų biznierių eiles mokslinio socializmo mintį. Prieš 1905 metus čia Amerikoje nebuvo socialistinio laikraščio. Emigracija iš Lietuvos į Ameriką nesusidėjo iš inteligentų, bet iš paprastų artojų, sunkaus darbo darbininkų. Daugumas buvo beraščiai. "Keleivio" leidėjai, Jurgis Gegužis ir St. Michelsonas, pasiryžo tuos lietuvių artojus ir sunkaus darbo darbininkus šviesti bei juose ugdyti socialdemokratinę idėją.

Pradžia buvo sunki. Lietuvių kunigai siundė tas artojų minias prieš socialistus. Ne vieną socialistų susirinkimą bei prakalbas sukurstyti parapijonai išardė. Ne vienur St. Michelsonui buvo prakalbos iškrikdytos. Ne vienas "Keleivio" platintojas nuo tamsūnų užpuolimo nukentėjo, — buvo apmuštas, iš namų išmestas. Bet Jurgis Gegužis ir St. Michelsonas socializmo minties neatsisakė: jie įvedė "Maikio su Tėvu" pasikalbėjimą; jie buvo įvedę ir Bimbos spyčius, bet jie dingo.

LDD 7 kuopos nariai visą tai prisiminė ir priėjo išvadą, kad išeivijoje "Keleivis" suvaidino svarbų vaidmenį. Jis švietė lietuvių mases, kad jie būtų kultūringi, laisvi, demokratiški ir siektų demokratinio socializmo.

"Keleivis" pirmas Amerikos lietuviuose pralaužė tamsybės ledus ne su ginklu, bet su aštria kritika ir švietimu. "Keleivis" daug prisidėjo prie paskatinimo lietuvių steigti įvairias organizacijas. Besigrumdamas su prietarais ir tamsybės palaikytojais, jis sugebėjo nemažą skaičių lietuvių įtraukti į LSS organizaciją, Susivienijimą bei kitas organizacijas.

LDD 7 kuopos draugai, įvertindami tuos "Keleivio" nuopelnus, nutarė jo 50 metų sukakties proga pasveikinti jį su $50 dovana ir palinkėti dar drg. St. Michelsonui ir M. Michelsonienei ilgų ilgų metų amžiaus. O keleiviečiams — energijos ir ištvermės išlaikyti tą, kas buvo per 50 metų sukurta ir pervesta Amerikos Socialdemokratų Sąjungai (LSS).

Kiek teko patirti, į "Keleivio" 50 metų jubiliejų vyks daug brooklyniečių į Bostoną.

LDD 7 kuopa nutarė margučių banketėlį ruošti balandžio 23 d. Amerikos Lietuvių Gimnastų Klubo name, 168 Marcey Ave. Margučių iškilmės būna puošnios, gražios ir pasekmingos. Kuopa mano, kad ir šiemet bus tas pats.

LDD 7 kuopos moters po susirinkimo pakvietė vyrus į žemutinę G. Klubo svetainiukę, nes jos suruošė d. Bronei Spudienei už jos veiklą pagerbimo pokyliuką. Išgerta už B. Spudienės sveikatą po tostą, pasakyta gražių kalbų, kad ji veikia ir manoma, kad ji veiks ateityje. Ji, atsakydama į visų kalbas, pareiškė: "Veikiau, veikiu ir, kiek mano jėgos leis, veiksiu, nes LDD 7 kuopos draugai ir draugės įvertina mano veikimą. Todėl malonu ir veikti".

—LDD 7 Kuopos Narys

Pirmą kartą Chicagoj!
Clevelando Dramos Studija
(vad. Vl. Braziulio)
sausio mėn. 15 dieną
(šeštadienį), 6 val. vakare,
punktualiai
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.
Vaidina J. Griniaus 3 v. dramą
Žiurkių Kamera
Po vaidinimo šokiai, grojant
B. PAKŠTO KAPELAI
Veiks ir bufetas. Biletai po $1.75.
Vakarą rengia
MAS Chicagos Apyg. Valdyba

Skaitykite "N-nas"

MONARCH LIQUORS savininkė ponia Aleksandra Naujokienė, švenčia savo gimtadienį šių metų sausio mėn. 15 d. Kartu bus švenčiamas ir jos draugės Teresės Morkevičienės gimtadienis. Todėl kviečia atsilankyti visus draugus,-es, pažįstamus į NAUJOKŲ užeigą, 3529 So. Halsted Street. Visi svečiai bus vaišinami skaniomis užkandomis.

Metinis Balius, Perstatymas ir Šokiai
:— rengia —:
TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 South Halsted Street
Sekmadienį, Sausio 16-tą, 1955
Programą išpildys
ALICE STEPONAVIČIENĖ IR JOS DAINININKĖS
Pirma dalis: viena sceną ištrauka iš
EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ
Antra dalis
KONCERTAS, MIKO PETRAUSKO MUZIKA
PRADŽIA 5 VAL. VAKARE ★ ĮŽANGA $1.00
Visi lietuviai kviečiami atsilankyti į teisybiečių parengimą, nes programa bus labai įdomi.
KVIEČIA KOMITETAS

50 metų sukaktis
PLANINGAS
TAUPYMAS
UŽDIRBA
Gerus Dividendus
TEGUL 1955 METAI BŪNA
VAISINGI • PRADĖK
TAUPYTI ŠIANDIEN
Mutual Federal Savings and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill
Phone VIrginia 7-7747

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS METINIS VAKARAS

Sausio-January 23 d. -- Sokolų Salėje, 2337 So. Kedzie Avenue

Artistės Z. ARLAUSKAITĖS - MIKŠIENĖS vadovaujamas Detroito Lietuvių Vaidybos Mėgėjų Sambūris suvaidins S. Čiurlionienės-Kymantaitės 3 veiksmų komediją "PINIGĖLIAI". Vėliau šokiai. Viršutinėje salėje grieš Akelio orkestras, o žemutinėje — Sturon.

Pradžia 3:30 val. po pietų. Įėjimas nariams $1.00; ne nariams (neturintiems kuponų) $1.50.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

•

Prancūzų meno paroda

Chicagos Meno Institute (Michigan Ave. ir Adams) sausio 17 d. atidaroma prancūzų dailės paroda galerijose 51, 52 ir 53.

Ši paroda rengiama atminimui pereitą rudenį mirusiam Meno Instituto prezidentui Chauncey McCormick.

McCormick beveik ketvirtį šimtmečio buvo šios meno šventovės uolus darbininkas. Jo pastangomis čia buvo suruoštų keletas užsieninių meno parodų, įskaitant vokiečių paslėptuosius druskos kasyklose meno turtus. Jam pavyko tai padaryti dėl to, kad jis turėjo pažinčių su užsienio diplomatais. Jisai savo pusbroliui James Deering, kuris turėjo bėdos su užsienio valdžia, padėjo meno kolekciją iš Europos perkelti į Miami, Fla, Vizkaya muziejų.

Chauncey McCormick savo meno kolekciją paskyrė Meno Institutui. **M. Š.**

Vairuotojui 1-5 metai kalėjimo

Teismas nuteisė 18 metų jaunuolį vairuotoją J. Sims, iš Chicago Heights, kalėti nuo 1 iki 5 metų už beatodairį vairavimą ir žmogaus nužudymą.

Jis važiavo automobiliu 75—80 mylių per valandą greičiu, sukinėdamasis ir kitas mašinas pralenkdamas, kol ties 147 gatve Calumet plente gruodžio 24 pagaliau jis parvertė sunkvežimį, o dėl to buvo užmuštos dvi važiavusios moterys. Sims po nelaimės neapsistojo, bet lėkė toliau tuo pačiu greitumu. Kiti vairuotojai jį pasivijo ir pagavo.

Kai teisėjas paklausė, kodėl jis nesustojęs nelaimės vietoje, aštuoniolikmetis atsakė, jog jis bijojęs, kad . . . būsiąs ką nors sužeidęs. Teisėjas pareiškė, jog iš tokio asmens galima laukti pakely ir žmogų nušaunant. Todėl jis jį, nors ir nepilnametį, nuteisė aukščiausia bausme — 1—5 metų kalėjimu. Tokia bausmė esanti reikalinga užkirsti keliui siautėti beatodairiems vairuotojams.

Kalbant apie orą

Dr. Fabricant, Illinojaus universiteto medicinos mokyklos profesorius, sako, jog oras glaudžiai syjįs su žmogaus sveikata ir nuotaika. Tas jau esą pastebėta bent prieš porą tūkstančių metų. Kai kurie asmenys esą labai depresijos spaudžiami šalto ir lietingo oro metu. Išdžiūvėliai džiaugiąsi šiltu oru, o šaltas ir lietingas oras jų gerą nuotaiką paverčiąs fiziniu ir dvasiniu nuovargiu. Priešingai, labai riebūs žmonės geriau prisitaiką prie šalto oro ir nepakelią karščio.

Kai dėl oro pranašavimo, tai, kaip teigia Chicagos oro biuro pranešėjas Johnson, šis reikalas Amerikoje gerėja. Pastaruoju laiku šiame krašte teisingai išpranašaujamas oras 85—88% atvejais. Ruošiamos studijos, kaip pranašavimą padaryti dar tikslesnį. Bet didelis tikslumas nesąs galimas, panašiai kaip 100 nuošimčių tikslumu neišpranašausi ir akcijų rinkoje pasikeitimų.

Svarbiausias reiškinys Azijoj—nacionalizmas

Mjr. gen. Donovan, buv. JAV ambasadorius Thailande, kalbėjo Economic Club Chicagoje apie Aziją. Jis pareiškė, jog raktas Azijai suprasti esąs įsisąmoninimas, kad svarbiausias šiandien Azijos gyvenime reiškinys — tų tautų nacionalizmas bei savo vertės pajautimas. Ir Prancūzija pralaimėjusi Indokinijoje, nes ji neįvertinusi tos nacionalizmo jėgos.

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Lietuvos propaganda radiofone

Lietuvos konsulas P. Daužvardis pasiuntė padėkos laišką WBBM radijo komentatoriui Paul Gibson, kuris praeitųjų metų paskutiniąją dieną pateikė gražių informacijų apie Lietuvą ir jos šiandieninę žiaurią priespaudą.

Konsulas savo laiške dar ir nuo savęs pateikė duomenų apie dabartinę Lietuvos kančią. Pažymėjo, jog kraštas, komunistinio agresoriaus rankose, esąs aklinai atskirtas nuo likusiojo laisvojo pasaulio, žmonės laikomi vergijoje. Apie šeštadalis gyventojų išvežta į Sibirą ar kitas Rusijos vietas. Žmonės suskurdę, vidutiniškai uždirba apie 450 rublių mėnesiui, o pragyvenimo išlaidoms reikia apie 900 rublių (pagal amerikinį lygį reikėtų 2000 rublių). Pačioj Rusijoje dar vargingesnis gyvenimas, nes iš jos į Lietuvą žmonės atplūstą.

Konsulas pasiuntė komentatoriui P. Gibson ir daugiau specialios informacinės medžiagos apie Lietuvą, kartu paprašydamas, kad būtų malonu, jei komentatorius pasakytų aie Lietuvą žodį Vasario Šešioliktosios proga.

Sausio 4 d. P. Gibson dar kartą grįžo prie temos apie Lietuvą ir citavo konsulo laišką.

Iš tikro, komentatoriui P. Gibson priklauso didelė lietuvių visuomenės padėka.

Įvairios žinios

— A. J. Horan, demokratų partijos Cook apskrities vicepirmininkas, sako, jog partija atsisakiusi statyti kandidatu į Chicagos burmistrus Kennelly dėl to, kad paaiškėję, jog jis nelaimėsiąs rinkimų. 30 partijos komitetų pirmininkų atsukę jam nugarą. Taip pat darbo ir kai kurios kitos grupės esančios priešingos Kennelly kandidatūrai. Jei kai kurie respublikonai Kennelly remią, tai dėl to, kad maną, jog jis greičiau galės rinkimus pralaimėti, negu kitas demokratų kandidatas.

— Chicago Rotary klubo diskusijose vokiečių studentas K. Fleischauer pareiškė, jog svarbiausias skirtumas tarp rytinės ir vakarinės Vokietijos zonų esąs tas, kad jų veiduose pranyko šypsena, kas esąs didesnis žmogaus sloginimas negu ekonomiški sunkumai. Pakistano stud. Khan pareiškė, jog kai kurios Azijos tautos nekenčiančios Amerikos ne dėl to, kad pati Amerika ką bloga joms būtų padariusi, bet dėl to, kad Amerika, einanti kartu su senomis, aziatų nekenčiamomis kolonijų tautomis, kaip britais, prancūzais, olandais, ir palaikanti jų politiką.

— Du nepilnamečiai jaunuoliai, kurie iššaudė oriniais šautuvais 100 mokyklos langų, buvo nuteisti 60 dienų kalėti. Teisėjas būtų paskyręs po 90 dienų, jei tėvai nebūtų pasižadėję sumokėti mokyklai vaikų padarytus nuostolius.

— Policijos organizacijų teisinis patarėjas patarė 199 policininkams neatsakyti į anketą, kurią jiems atsiuntė miesto tarybos nusikaltimų komitetas, be kitko, tiriąs policijos ir gengsterių santykius.

Prof. A. Varnui ruošiama paroda

Kultūros Taryba kovo 19 d. rengia apžvalginę prof. Adomo Varno kūrinių parodą Maria Aukštesniosios Mokyklos patalpose. Kad paroda būtų tinkamai paruošta, Kultūros Taryba išrinko komisijas, kurios pasiskirstė darbu.

Prof. A. Varnas yra nusipelnęs veteranas menininkas tapytojas, einąs 75 metus. Kartu bus pagerbtas parodos atidarymo metu, kada įvyks akademinė programa.

Parodai bus išstatytas ir vėlesnysis A. Varno kūrinys "Mindaugas". Šis paveikslas yra didelio formato. **Rep.**

TRUMPAI

★

— **Chicagos Liet. Kalbos Draugija,** LB Chicagos Apygarda, L. Rašytojų Draugija, Chicagos L. Literatūros Draugija, Liet. Profesorių Draugija Amerikoje ir Ch. Liet. Studentų Draugija ruošia mūsų rašomosios kalbos tėvo Jono Jablonskio (1860—1930) 25 mirties sukakties minėjimą — akademiją vasario 6 d. 2 val. popiet Lietuvių Auditorijoje Chicagoje.

— **"Butkų Juzės raštai"** išėjo iš spaudos. Redagavo ir B. Juzės biografiją parašė G. Paulauskaitė, išleido P. Šulas. Leidiny sudėti šie Butkų Juzės veikalai: Audronė, Eilėraščiai, kaip Kulių žemaitis į Klaipėdą važiavo, Pas Barbelės kapą, Knygnešys Butrius, Žemaičių stiprybė.

— **"Dainavos" ansamblis,** savo dešimties metų veiklos sukakčiai paminėti, š. m. gegužės 8 d. Orchestra Hall rengia vokalinį koncertą, kurį skiria lietuvės motinos garbei. Šio koncerto metu bus minima ir Motinos Diena su atitinkamai pritaikinta programa.

— **Jonas Švedas ir Algirdas Čaplinskas** jau kuris laikas turi įsigiję nuosavą kino teatrą (Grant) Ciceroje, lietuvių kolonijoje. Paskutiniu laiku savininkai kiną pertvarkė, įrengė naują modernų Cinema Scope, tinkamą šildymą ir kitokių pagerinimų. Be to, kas 2 dienos keičiami nauji filmai. Lankytojai patenkinti naujųjų ateivių sugebėjimu.

— **J. Bačiūnas,** Lituanistikos Instituto Iždo Tarybos valdybos vicepirmininkas, parašė spaudoj eilę straipsnių, raginančių lietuvius biznierius atsiteisti lietuviškajai visuomenei, gausiau aukojant ne tik šalpai (Balfui), Liet. laisvinimo reikalams (Altui), bet ir kultūriniams reikalams, kaip Lituanistikos Institutui ir kt.

— **Onytei Gailiūtei,** 10923 So. Homan Ave., mamytė nupirko naują 1955 m. Roadmaster Buick. Onytė atsidėjusi slaugo savo mamytę, kuri sunkiai serga jau 6 metai. (M. S.)

— **W. B. Sebastian** atostogauja Meksikoje. Rašo iš Acapulca, kad "čia yra daugiau amerikiečių, negu meksikiečių". Vieta nepaprastai graži.

— **Juzė Daužvardienė,** Lietuvos konsulo Chicagoje žmona, žinoma visuomeninio darbo uoli puoselėtoja, pakviesta globėja vyr. skaučių "Neringos" būrelio rengiamo vakaro, kuris įvyks sausio 22 d. Marshall Square balių salėje.

— **Aleksandra Naujokienė,** Monarch Liquors savininkė, šiandien, sausio 15 d., švenčia savo gimtadienį. Ta proga jos užeigoj, 3529 S. Halsted St., visi svečiai bus pavaišinti gėrimais ir užkandžiais.

— **Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga** stipendijų ir šalpos fondo naudai ruošia tradicinį balių, kuris įvyksta šiandien, 7:30 v. v., Keymens Club, Marine Ballroom patalpose, 4711 West Madison St. Bus įdomi programa, o šokiams groja Br. Jonušo padidintos sudėties orkestras.

—o—

— **Inž. Antanas Rudis** su sūnum rašo iš Šveicarijos, kad buvę Londone ir Vokietijoje; rengiasi keliauti į Romą, Madridą, Lisaboną — ir atgal į Jungtines Valstybes.

— **Žurnalo "Aidai"** dabartiniai leidėjai, Tėvai Pranciškonai, perėmę jo leidimą 1949 metais, mini šio savo darbo penkmečio sukaktį. Jo bendradarbiai per visą tą laiką rašę straipsnius ir grožinės literatūros kūrinius be atlyginimo ir tuo būdu padėję žurnalą išlaikyti.

— **Loy Henderson yra paskirtas Valstybės pasekretoriu** (Undersecretary of State) departamento administracijai. Šitą postą per pastaruosius dvejus metus turėjo Donald B. Lourie, iš Chicagos. Mr. Henderson yra geras pabaltiečių bičiulis.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HART SCHAFFNER & MARX

Mes turime darbų jauniems vyrams ir moterims, turintiems patyrimą arba JUOS IŠMOKYSIME darbo:

★ SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ
★ RANKOMIS SIUVĖJŲ
★ PROSYTOJŲ

Aukščiausios akordinio darbo ratos. Garantuotas mokestis mokiniams.

TAIP PAT yra darbų VYRAMS prie:

★ SIUVIMO DARBŲ
★ STAKO DARBININKŲ
★ BENDRAI DIRBTUVĖS DARBININKŲ

Pastovus darbas — Geros darbo sąlygos — Daugelis priedų.

Atsineškite Social Security kortą ir amžiaus patikrinimą (Proof of Age)

728 WEST JACKSON BLVD.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Reikalingas bučerys.
Geras atlyginimas.

NEW LIFE DELICATESSEN

3331 So. Halsted St.

REIKALINGAS vyras, kuris mokėtų stalio darbą ir pagelbėtų prie namų. Turi būti viengungis. Jeigu norės galės gyventi vietoje—pagal susitarimą. 7250 So. Union Ave., 2 aukštas iš kiemo. Kreiptis pas savininkę šeštadieniais ir sekmad. Mrs. Margewich.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI gražūs miegami kambariai. Centralinis šildymas, geras susisiekimas. Šaukite tel.: TR 4-7945. 7658 So. Union Ave.

PIETINĖJ miesto daly suaugusiems išnuomojamas keturių kambarių butas be baldų. Apšildomas gazu. Geras susisiekimas. Arti elevatoriaus. 7115 So. Emerald Ave.

RENDON 2 miegami kambariai. Privati vonia, 2-me aukšte. 2 dirbantiems vyrams arba moterims. 7305 So. Rockwell Street

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių butas, rūsyje. 6621 So. Richmond Street.

IŠNUOMOJAMAS kambarys mažoje šeimoje. Galima naudotis virtuve. Kreiptis po 2 v. 3632 S. Emerald Ave.

RENDUOJAMAS 2 kambarių apartmentas ir senam žmogui 1 kambarys. 1130 S. Troy St. CEdarcrest 3-5524.

IŠUOMOJAMAS kambarys. Teirautis po 6 val. šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. 5310 So. Campbell. PRospect 6-1193

IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių butas 2-me aukšte, be vaikų. Renda pigi. Šviesus iš visų pusių. Pečiais apšildomas. 5648 So. Bishop Street.

PAIEŠKOMAS butas su 3 miegamais, Brighton ar Marquette Parko rajone. Skambinti po 6:30 val. vakare. HEmlock 4-9427

IŠNUOMOJAMAS kambarys su visais patogumais, 1 asmeniui, prie suaugusiųjų šeimos. 6933 So. Rockwell St. REpublic 7-7663

IŠNUOMOJAMAS gražus didelis mebliuotas kambarys su visais patogumais. Gali būti dviese. Gera transportacija. Yra garažas. 5718 So. Laflin St. WAlbrook 5-5528

BEISMONTE išnuomojamas furnišiuotas kambarys. 3314 So. Union Ave.

BRIČPORTE išnuomojamas 5 kambarių butas angliškame naujame beismonte. Plytelių grindys. Šiltas vanduo, vonia. Skambinti YArds 7-4485.

IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių butas. Gazu apšildomas, 1-me aukšte. Skambinti WE 6-4882

RENDUOJAMI 3 šviesūs kambariai su baldais arba be jų. HEmlock 4-3926. 3338 West 63rd Street

IŠNUOMOJAMI 2 butai: vienas 3 kambarių su baldais, antras 5 kambarių be baldų. Abiejuose vonios. Šildomi alyviniu pečiumi. 1820 S. Canalport.

— **Baigdami Kersteno komiteto darbus,** kai kurie jo štabo nariai gavo patalpas Georgetown universitete. Komitetas komunizmo agresijai ištirti (pradžioj vadinęsis Baltic Committee) buvo sudarytas 83 kongreso kadencijai. Naujasis kongresas, kuris pradėjo savo sesiją pereitą savaitę, turės skirti naują komitetą, jei nutars tęsti Kersteno pradėtus tyrinėjimus.

— **Sen. Paul H. Douglas** (dem. iš Illinois) yra svarbaus abejų kongreso rūmų ekonominio komiteto pirmininkas — Joint Congressional Committe on the Economic Report. Komiteto uždavinys išnagrinėti prezidento pranešimus kongresui ekonominiais klausimais ir pateikti savo rekomendacijas. Tuo būdu jisai kontroliuos Eisenhowerio administracijos ekonominę politiką.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

INSURANCE ACCOUNT

CHECKERS BOOKKEEPERS

EXPANSION HAS CREATED OPENINGS FOR 3 ACCOUNT CHECKERS

With 3 to 5 Years Experience.
Starting Salary Above Average.
5 Day, 37½ Hour Week.
Liberal Company Benefits.
Plant Moving To Skokie Within 1 Year.
For Interview Phone MR. PUCCINELLI, AT

STate 2-4780
or apply:
Room 400—120 S. La Salle St.

REIKALINGOS moterys (patyrusios) rūšiuoti maišytus ir vilnonius skudurus. Continental Paper Grading Co., 1623 So. Lumber Ave.

PERSONAL
Asmenų ieško

NESENIAI pabėgęs iš "Rojaus" Justinas Stasiūnaitis, kilęs iš Paalsio II kaimo, Raseinių apskr. 1944 metais gyvenęs, Žaliakalnyje, paieško giminių, draugų ir pažįstamų. Jo žmona, Ksavera Gaspariūnaitė-Stasiūnienė, kilusi iš Paystrio kaimo, Panevėžio aps. kartu paieško atvykusių Amerikon prieš I pasaulinį karą tėvo Jurgio brolių: Juozo ir Petro Gaspariunų, kilusių iš to paties kaimo. Žinias suteikti J. Bernotui, 4434 So. Talman Ave., Chicago, Illinois.

PAIEŠKAU PLACIDOS RASMINAS (vyro pavardės nežinau). Kilusi iš Kelmės parapijos, Verpenos kaimo. Žinantieji apie ją arba ji pati prašoma atsiliepti. Elzbieta Petrauskas, 6435 So. Hamilton St., Chicago 36, Illinois.

NORĖČIAU susipažinti su pusamžiu žmogum, kad turėtų namą ar farmą. Naujienos Box 4617, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

TURIU gerą namą. Man reikalinga $2,000 paskola. Nenoriu imti iš spulkos. Duodu 4%. Atsiliepkite vakarais, o sekmadieni visą dieną. Stella Navickienė, RAdcliffe 3-3888.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

IŠRENDUOJU TAVERNĄ arba galite pirkti su namu. Biznis išdirbtas per 44 metus. Priežastis — mirtis šeimoje. 2158 West 23rd St.

PARDUODAMA TAVERNA. 3337 So. Halsted St. Savininkas Joe Armon.

DELIKATESŲ krautuvė, daranti gerą biznį. Išsimokėjimui. Charles G. Voelker, 7703 So. Ashland Ave.

Delikatesų krautuvė ir mokyklos reikmenų krautuvė. Gerai einąs biznis, 4 kambarių butas. Vonia. Nuoma $50. Kaina $2,700. Išsimokėjimui CHARLES G. VOELKER 5258 So. Loomis Blvd.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

LINOLEUM

Kamb. 12-15 uždengiamas už $19.95. PLASTIKOS sienai tile—Maudynė 4x7, 4 pėdų aukščio, įdedam už $77. MAUDYNĖS ĮRENGIMAI, 3 GABALŲ, įdedame tiktai už $229.
BRABEC, HE 4-3200
Veltui apskaičiavimas.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteirauskite pas mane. Pirmaeilės kompanijos—aukščiausi komisai. Savi pas savus!

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak)
PRospect 8-3579 (vak.)

DĖL susidėjusių aplinkybių labai skubiai parduodamas 2 aukštų medinis namas lietuvių rajone, Roselande. Apačioje valykla ir buv. kepykla. Viršuje 6 kambarių butas. 4 garažai. Reikalingas remontas, bet kaina neįtikėtina — $6,300.

Pelninga self-service maisto produktų krautuvė su visais įrengimais ir prekėmis, šiaurinėje Chicagoje. Parduodama už $6,500.

2 butų po 6 kambarius mūrinis namas, Brighton Parke. Kaina $21,000.

2 aukštų biznio namas su gražiu 6 kambarių butu. Automatiškas šildymas karštu vandeniu — gazu. 59-ta prie California Ave. Kaina $22,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2½ aukšto rezidencinis kampinis namas. Didelis sklypas su pavėsiu ir vandentrėškiu. Mūro 2 automobilių garažas. Alyvos šildymas. Kaina neaukšta palyginus su namo liuksusine statyba ir atsiželgiant į gražią vietovę. Galima turėti sau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi ūkiai arti Chicagos prie vandens. Prašome prisiųsti smulkų aprašymą, o jei galima ir trobesių fotografijas. Turiu pirkėjų, norinčių įsigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už $1,200. Puiki vieta užmiesčio statybai.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

MARQUETTE Parke parduodama gražį 2-jų butų mūro rezidencija, 30x125 pėdų sklypas, vandens ir stokerio šildymas; kilimai, dideli, šviesūs kambariai, gražus kiemas su dviejų mašinų garažu. Savininkas išvyksta, skubiai turi parduoti. Prašo tik $24,500.

RACINE ir 71st St., 2 namai ant vieno sklypo. Viso 3 dideli butai. Savininkas mirė, teismas parduoda už $10,500. Reta proga.

2 GROSERNĖS IR BUČERNĖS su visais įrengimais ir prekėmis. Abi gerose vietose, Brighton Parke $3,000, Bridgeporte—$4,000. Savininkas mirė, todėl parduoda.

TURIME įvairių nuosavybių, namų, apartmentų, biznių, sklypų pasirinkimą visuose rajonuose. Greitai ir teisingai patarnaujame perkant ir parduodant namus. Geriausiomis sąlygomis sudarome morgičius, paskolas bei įvairius nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame visas informacijas ir patarimus. Teirautis:

Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. HALVORSEN CO.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009, residence

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

CICERO—mūrinis 2 butų, 6-6 kamb. Karštu vandeniu šildymas. Arti 50th ir 22nd St. Už vieną butą $100 nuomos mėnesiui. $23,500; $7,000 įmokėti. BIshop 2-2162

MARQUETTE PARKO SPECIALUS
Skubiam pardavimui naujas 2 aukštų 2-6 kamb. namas. Viškos, garažas, alyva karštu vandeniu apšildomas. Su visais įrengimais.
Pinigus darantis biznis dėl 2 vyrų. Pardavimui specialus maisto išvežiojimo ruožtas (kelias). Du sunkvežimiai su šaldytuvais. Pilnos savaitės pajamos virš $4,000.
MITCHELL - MARKUNAS REALTY
Income Tax and Auto License Service
2656 W. 69th St. PR 8-2151

CICERO—2 flatų mūr. bungalow, arti 22nd ir 61st Ave. 5 kamb. ir 4 pastogėje. Karštu vandeniu alyva šild. 33 pėdų lotas. Tuojau galima užimti. $23,900. Svoboda, 6013 Cermak Rd. BISHOP 2-2162

ARTI 66th IR FAIRFIELD AVE. Didelis 6 kambarių mūrinis bungalow ant 30 pėdų sklypo. Furnasu apšildomas, ąžuolo apmušimas ir grindys. Uždaras iš kiemo porčius, 2 mašinų medinis garažas. MacASKILL CO., 3019 W. 63rd St. HEmlock 4-7204

PARDUODAMAS 2-jų aukštų namas prie 18-tos ir Union gatvių. Mrs. Mooney, CA 6-2790

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Proga! Chicagos vakaruose parsiduoda mūriniai, dviejų aukštų namas ir trijų mašinų garažas. Statyti ant erdvaus kampinio sklypo. Nepaprastai gera vieta gyvenimui ir bizniui. Trys penkių kambarių butai ir didelė bizniui patalpa, pilnas sklepas. Kas norite įrengti gėrimų krautuvę arba investuoti, įmokėkite $13,800 ir tuojau užimkite biznio patalpą ir du penkių kambarių butus. Visas namas tikrai deluxe dekoruotas ir gazu apšildomas. Neatidėję paskambinkite: PROSPECT 8-0097, VAKARAIS: LAWNDALE 1-4077, KLAUSKITE I. E. KURSHUS
P. LEONAS REAL ESTATE
2412 WEST 63rd STREET

2-5 KAMB. namas, alyva karštu vandeniu šildomas. Labai moderniškas. 2 auto mūrinis garažas. Pajamų $125 mėnesiui už 1 aukštą. Šaldytuvai ir pečiai eina su namu. Savininkas išvažiuoja į Kaliforniją. Parduoda nuženminta kaina. Netoli 65th ir S. Artesian. Ave. Jei nori, skubėk.

4 butų mūrinis namas, moderniškas. Lotas 60x125. 3-jų auto mūrinis garažas. Geros rendos ir geroj vietoj, netoli 63rd ir Campbell Ave.

2-5 kambarius mūrinis namas 62nd ir Maplewood. Atvažiuok ir duok pasiūlyma arba telefonuok
Walbrook 5-1671, klausk G. Waslo.
5857 So. Kedzie Ave.

PO KALĖDŲ NAMŲ REIKIA

Štai naujas mūrinis 2 butų po 4 kambarius namas, netoli Marquette Parko, naujoj, gražioj apylinkėj. Angliškas stilius. Kilimas 1-mo aukšto salione. 2-ras aukštas išnuomotas už $73 mėnesiui. Anglių karšto oro šiluma. Žieminiai langai ir vasarai sieteliai. Prašo tik $19,500. Galima greit užimti.

KOSTAS VOLODKEVIČIUS
BROKERIS
McCARTHY BROS.
2412 W. 63rd STREET
RE 7-5000 — namų RE 7-0618

GAGE Parke 2 butų mūrinis namas. Platus sklypas. Centr. šild. $21,000.

5 butų mūrinis namas, naujas šildymas alyva. Geros pajamos. $31,700.

Brighton Parke 4 butų mūr. namas. $140 pajamų ir savininko butas. Reta proga, savininkas išvažiuoja. $20,500.

Damen ir 55th, 2 butų mūr. namas. Centr. alyva šildymas. $18,500.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 West 51st Street
PR 6-7238, vak. RE 7-7321

MEDINIS, 2 po 4 kambarius, 40-tos ir Rockwell apylinkėj. Pečiais šildoma. Garažas. Abu butai tušti. Prašo $9,500.

Dėl ligos labai skubiai parduodama maisto krautuvė, Brighton Parke — labai geroj vietoj. Žema nuoma. 3-jų kambarių butas užpakaly. Labai pigi kaina.

ŠIMAIČIŲ REALTY
2737 W. 43rd St. Tel. CLiffside 4-2390

NEPAPRASTAS BARGENAS, 2 BUTŲ MŪRINIS, 4-4 kamb., Homan ir 25th apylinkėje; garažas. Taksai tik $64. $10,500; įmokėti $2,500. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

MŪRINIAM name taverna ir 6 kambarių butas. Po visu namu beismontas. Karštas vanduo, venecinės užuolaidos, 2 auto garažas.
2614 W. 69th St. GR 6-9862

SAUSIO BARGENAS
10 butų mūrinis namas, 2-5 ir 8-4 butai. Garu apšildomas (Steam heat), stokeris. Tiktai $45,000. Arti 67th ir Morgan Street.
MILAN - MILAN, 7410 Cottage Grove
Tel.: ST 3-1423—ST 3-1424

$6,600 PILNA KAINA UŽ 4 KAMB. katedžių; pečium šildomas. 31st ir Pulaski Rd. $2,000 įmokėti. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

CICERO — 7 kamb. rezidencija, arti 24th ir Austin; 37 pėdų lotas. $15,900. $3,000 įmokėti. Svoboda, 6013 Cermak BISHOP 2-2162

DU BIZNIO lotai 25x125, 2416-18 W. 71st St. Šaukite WAlbrook 5-0098.

PADĖKA už gerą real estate pardavime patarnavimą Mr. Svoboda, 6013 W. Cermak Rd. ir, Chicagoje 3739 W. 26th St. Pilnam mūsų pasitenkinimui jis pardavė mūsų nuosavybę 1611 So. 57th Court. Mes taip pat vėl pirkome iš jo 2 butų namą 2520 S. Avers Ave. Galime rekomenduoti jį bet kam, kas dar nepardavė ir kas nori pirkti.
Mr. ir Mrs. Kabes.

5822 SO. MAPLEWOOD AVE.
Greitam pardavimui 2 aukštų mūrinis namas, 2-6 kmb. Karšto vandens stokerio apšildymas. Mūr. garažas. Sklypas 60x125. Įmokėti $7,000. Dėl informacijų šaukite: YArds 7-3895.

RIVERSIDE, specialus 5 kamb. Cape Cod namas, gazu šildomas, plytelių maudynė. Lotas 50x190. $18,500.
BIshop 2-2162

ATIDARAS sekmadienį apžiūrėjimui nuo 12-4 val. puikus 6 kambarių bungalow. 6046 So. Campbell Ave.
WA 5-1953

BERWYN—3 butų, 6-5-2 kmb. namas, 22-ra ir East Ave. Alyva šildomas, mūrinis garažas. Kaina $28,500.
BIshop 2-2162